Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

52

JOI, 26 DECEMBRIE
1968, ANUL II (65)

1969
La mulți ani!

ECRAN

AURUL ÎMPLINIRILOR

Cind, la ora zero a nopţii de hotar dintre anul care se sfîrşeşte şi cel care vine, noi,oamenii acestui pămînt binecuvîntat de la Dunăre şi Carpaţi, vom înălţa cupele cu vin, o vom face cu sentimentul plenar că toastăm pentru mari izbînzi dobîndite în lupta şi munca noastră, izbînzi care au însoţit pas cu pas drumul lui 1968 şi despre care avem certitudinea că ne vor fi izvorul bucuriilor în 1969. Vastul program de înfăptuiri al Partidului Comunist Român, declanşînd o emulaţie creatoare ce-a cuprins întregul nostru popor, a transformat anul de care ne despărţim într-unul hotărîtor pentru construcţia socialismului, investeşte anul care vine cu noi şi trainice virtuţi.

Toate acestea au reieşit cu o deosebită limpezime din dezbaterile Plenarei C.C. al P.C.R. din 16—17 decembrie, din lucrările sesiunii Marii Adunări Naţionale.

Intrăm în cel de-al patrulea an al acestui cincinal, an cu o deosebită pondere în realizarea Directivelor Congresului al IX-lea al partidului, cu conştiinţa că dezvoltarea economiei noastre naţionale şi ridicarea nivelului de trai al maselor constituie — aşa cum a spus tovarăşul Nicolae Ceauşescu în cuvîntarea rostită la recenta Plenară *— o puternică dovadă a hotărîrii şi abnegaţiei cu care munceşte întregul nostru popor.*

Ca totdeauna, şi acum graiul sobru al cifrelor este revelator. Între anii 1966 şi 1968 s-au investit în economia naţională fonduri de peste 155 miliarde de lei, sumă ce depăşeşte investiţiile din întreaga perioadă a anilor 1950—1960. S-au dat în folosinţă, în perioada 1966—1968, peste 155 000 de apartamente şi, astfel, 500 000 de persoane s-au mutat în locuinţe noi. Pentru acţiuni social-culturale s-au cheltuit 33 de miliarde de lei, aproape dublu cît în 1960. Fondurile alocate pentru un elev al şcolii de cultură generală au fost în 1960 de 800 de lei, în 1967 de 1 130 de lei şi anul acesta de 1 190 de lei.

Anul care începe şi ale cărui plan de stat al economiei naţionale şi buget de stat au fost aprobate de Marea Adunare Naţională, va fi unul şi mai rodnic şi mai bogat.

Cînd, la ora zero a nopţii de hotar a revelionului, vom ridica cupele, vom toasta în numele neasemuitei bucurii de a trăi şi a crea, pentru că niciodată, poate, bucuria noastră n-a avut atîta acoperire în aurul faptelor, al acelor fapte în stare să ne dăruiască sentimentul plenitudinei, satisfacţia fără margini că sîntem fii acestei ţări, ostaşi credincioşi ai partidului, constructori şi poeţi ai socialismului.

Cronicar

Din bucuriile vacanţei de iarnă

URARE

Pe la ferestrele caselor au pornit pluguşoarele. Prin inimă şi-a început colindele nostalgia. În acest luminat prag de An Nou 1969, fiecare dintre noi, cei care vă trimitem săptămînă de săptămînă această revistă, am vrea să facem schimb cu băieţanii de pe copertă, să ne „acordăm" buhaii, bicele sau clopoţeii şi să venim cu uratul pe la casele voastre, dragi cutezători... Să ne întîlnim voioşi şi să ne spunem deopotrivă izbînzile anului ce se încheie, năzuinţele şi sîrguinţele viitoare. Bucurîndu-vă de minunate condiţii de viaţă şi învăţătură, fie ca acest An Nou 1969 să vă aducă tuturora multă sănătate, fericire, succese tot mai alese la şcoală şi în preocupările pionereşti. Să creşteţi şi să înfloriţi, frumoşi şi luminaţi, harnici şi cutezători, spre bucuria părinţilor şi a educatorilor voştri, spre îndreptăţita mîndrie a minunatului popor căruia aparţinem. «LA MULŢI ANI!»

Mihai Negulescu

RADAR Cutezătorii

● Este cunoscut că jocul «Omule nu te supăra» este astăzi unul din cele mai populare şi mai răspîndite jocuri din lume. Milioane de copii şi adulţi îl joacă şi... nu se supără cînd pierd! De curînd, acest joc a împlinit 50 de ani. Părintele său, inventatorul Josef Friederich Schmit l-a desenat în urmă cu o jumătate de secol pe carton şi apoi l-a explicat copiilor săi. Deşi «Omule nu te supăra» are acum respectabila vîrstă de 50 de ani, el este tot atît de îndrăgit ca în primele zile ale existenţei sale.

● În fiecare an, timp de 10 zile, parcul Talkatore din Delhi se transformă într-un fel de orăşel al tineretului. Băieţi şi fete din toate colţurile ţării vin la Talkatore pentru a discuta problemele legate de viaţa şi idealurile tineretului din întreaga Indie. Întîlnirea se încheie cu bogate spectacole folclorice la care participă cele mai autentice talente selecţionate din rîndul tineretului.

◆

PCR
PCR
PCR
ROMÂNIA

DOUĂZECI ȘI UNA DE TREPTE

O veche, de mii de ani, poveste spune că un bărbat înțelept a plecat în lumea largă ca să găsească fericirea pierdută a oamenilor și să le-o înapoieze. A plecat din cetatea lui cînd era în floarea vîrstei, a străbătut pămîntul în lung și în lat și s-a întors bătrîn, împovărat și gîrbovit de vreme. Crezînd că va găsi fericirea ascunsă undeva, ca o comoară, se trudi zi și noapte, cercetînd văgăunile munților și adîncurile mărilor. Abia cu puține clipe înainte de a închide ochii își dădu seama că, de fapt, el aflase fericirea în strădania sa de a fi de folos oamenilor, în dorința sa de a vedea în jurul său mai multă dreptate și frumusețe și bucurie.

Generații și generații au cunoscut povestea aceasta, scurgerea timpului adăugîndu-i mereu alte și alte sensuri. Fără îndoială că timpul nostru i-a adăugat și acest sens: în vreme ce, odinioară, înțeleptului i-a trebuit o viață întreagă ca să-și dea seama că fericirea stă în truda de a fi folositor semenilor tăi, azi, voi, tinerii cutezători, descoperiți un asemenea adevăr fundamental din primii ani, el vă călăuzește copilăria, vă e tovarăș de bancă, în clasă, tovarăș de drumeții și de cîntece în romanticele, veselele voastre vacanțe. Totul în jurul vostru vă îndeamnă la aceasta. Trăiți într-o țară liberă, demnă și bogată, într-o țară unde omul este prețuit după hărnicia sa, după strădania sa de a fi cît mai folositor. Drumul spre fericire al fiecărui om de la noi se confundă cu drumul edificării socialiste a patriei, drum venind de departe, din idealul și lupta strămoșilor, și continuînd neîntrerupt, dincolo de visul nostru.

Există zile cînd, mai mult ca oricînd, toate gîndurile noastre se prefac într-un cîntec înflăcărat și patetic închinat patriei, cîntecul tuturor, vîrstnici și tineri, despre neasemuita fericire de a ne strădui să trăim, dăruindu-ne tot ce avem mai trainic și mai pur înfloririi colectivității noastre. Este, fără îndoială, o asemenea zi 30 Decembrie, cînd sărbătorim proclamarea republicii noastre.

Au trecut douăzeci și unu de ani de cînd, ca urmare firească a insurecției populare de la 23 August 1944, condusă de Partidul Comunist Român, la 30 Decembrie 1947, monarhia a fost înlăturată, România devenind republică. Am urcat de atunci o monumentală scară de marmură. Pășim azi pe a douăzeci și una treaptă. Privind înapoi ne umplem sufletele de mîndria unor gigantice realizări. Scrutînd viitorul, ne descoperim patria pe culmi ale progresului și civilizației.

Nu există fericire mai mare, prieteni, decît aceea de a avea necontenit sentimentul că patria are nevoie de tine, că munca, talentul, dăruirea ta slujesc înfloririi Republicii Socialiste România.

OCTAV PANCU-IAȘI

Tuturor cititorilor noștri

CÎNTEC SUB STEMĂ

de **RADU CÂRNECI**

Stemă de soare, stemă de gînd luminos,
de la străbuni ajungînd pînă la mine,
aură-n timp, azi peste timp maiestuos,
curgă-mi pe frunte razele tale senine.
Stemă de cîmpuri, stemă de munți, stemă de dor,
hora ta mîndră jur-împrejuru-mi coboară,
horă-n adîncuri — de la Decebal, comori —
de la strămoșii de piatră, stemă-comoară.
Stemă de taină, ca o tăcere de gînd,
tu, pătrunzîndu-mi sîngele-nalt de iubire,
chipul meu tînăr, stemă, în tine sculptînd,
ca o lumină intră în nemurire!

NEREUȚĂ ALEXANDRU *este elev în clasa a VII-a A la Școala generală nr. 26 din Capitală. Este în conducerea detașamentului clasei respective. Îl pasionează științele naturii, chimia, matematica și în mod special desenul. Alexandru s-a prezentat la concursul organizat de revista noastră «Colegul Minitehnicus» cu desenul unui robot așa cum și l-a închipuit el, lucrare care a luat premiul III. Dacă vă amintiți, robotul lui Alexandru a apărut pe coperta numărului 51 al revistei. Îi urăm în noul an și mai multă fantezie!*

NEAGU SILVIU *din clasa a VIII-a B a Școlii generale nr. 188 din București. S-ar putea spune despre el multe lucruri: că e bun elev, că are o comportare frumoasă față de colegi, de părinți, de profesori etc. De curînd a luat premiul al III-lea la «Concursul vacanței». Drept pentru care îl felicităm și îi urăm încă multe premii la concursurile noastre, precum și tradiționalul «La mulți ani!»*

KLOYBER SIEGFRIED *din Cugir... «dublu campion» al revistei noastre. Deținător al premiului I al Concursului Minitehnicus '68 a obținut recent și mențiunea specială la concursul de desene «Colegul Minitehnicus». La... mai multe și la mulți ani, dragă Siegfried!*

Ați auzit vreodată de frumoasa baladă a lui Diriviș Voinicul? Cu siguranță că cei mai mulți vor răspunde: nu. Și nu e de mirare. Această baladă este o recentă culegere de folclor a prietenei noastre **DĂNESCU VIRGINICA**, *elevă în clasa a V-a la Școala generală din comuna Podul Doamnei, județul Ilfov.*

Pentru Virginica, activa

Nereuță Alexandru

Neagu Silviu

Kloyber Siegfried

Cititorii despre noi

1. Nu ne îndoim că ești sincer. Spune-ne, care este primul lucru pe care îl citești cînd iei în mînă revista și care ultimul?

....

2. Îți place să călătorești? Dar să citești?
Scrie-ne care dintre însemnările noastre de călătorie te-au încîntat? Ce schițe sau povestiri ai citit cu mai multă plăcere? Ce părere ai despre rubricile noastre științifice?

....

....

....

3. Ce părere ai despre copertele revistei? Tu — cu preocupările, cu jocurile și visurile tale — te-ai recunoscut în atitudinile colegilor tăi fotografiați în revistă? Cărei coperte i-ai da premiul I? Și pe care ai lăsa-o, să zicem... corigentă?

....

....

....

4. Ai participat la concursurile inițiate de revistă? Întrebările le-ai considerat grele sau ușoare? Ți-au cerut o pregătire suplimentară față de cea școlară?

....

....

5. Ai răspuns sau nu la anchetele noastre? De ce?

....

....

6. Ce ai dori să citești în paginile revistei «Cutezătorii», în anul 1969?

Numele și prenumele..

Clasa.............**Școala**......................**Localitatea**...................

Județul..

LA MULȚI ANI!

Dănescu Virginica

Poenaru Vasile

Tutilă Nicușor

noastră corespondentă, talentată recitatoare și dansatoare, toată admirația noastră.

Cu aproape un an în urmă, am primit la redacție o poezie. Aducea în versurile ei ceva din transparența luminii zilelor de iarnă, ceva din jocul copiilor din sat... Semna: elevul POENARU VASILE *de la Școala generală din Miloșești, Slobozia.*

De atunci, prietenul nostru ne-a trimis și alte versuri pe care le-am găzduit cu bucurie în paginile revistei. Și, ca unui colaborator apropiat se cuvine să-i adresăm tînărului poet urarea de succes și... inspirație.

REZULTATELE CONCURSULUI «ROZETELE CUTEZĂTORII»

Iată-ne și la sfîrșitul primei etape a concursului din acest an școlar. În ordinea rozetelor obținute, s-a clasat pe primul loc elevul TUTILĂ NICUȘOR *de la Școala generală din comuna Borșa, județul Cluj.*

*Cu cele 69 de puncte acumulate, Tutilă Nicușor de*vine posesorul prețiosului trofeu transmisibil — Pana de aur.

Vă mai amintiți că una din primele corespondențe publicate la rubrica «Rozetele Cutezătorii» este semnată de el? De atunci, tînărul reporter a fost mereu prezent în paginile revistei cu scurte reportaje, fotoreportaje din viața școlii, cu imagini din drumețiile și excursiile vacanței.

Lui, celui mai harnic corespondent, premiantului concursului «Rozetele Cutezătorii», urările noastre de sănătate, succes și... noi străluciri «Penei de aur», pe care a obținut-o!

ANCHETĂ FULGER

Completați fiecare dintre voi alăturata fișă de anchetă, decupați-o din revistă, împăturiți-o și trimiteți răspunsurile voastre, cît mai curînd, pe adresa:

Revista „CUTEZĂTORII"
Casa Scînteii,
București.

Aventura

schiță de **HORIA ARAMĂ**

— Să nu te mai prind cu Lex.

Aceste cuvinte rostite de tata pe tonul cel mai solemn îmi tot apăreau în fața ochilor ca o reclamă scrisă pe un nor artificial. Era destul de enervant, pentru că tocmai goneam cu «ceașca» pe magistralele aglomerate și numai un orb n-ar fi văzut că alături de mine se află Lex însuși, spaima cartierului.

Conducea cu mînă sigură «ceașca», iar aceasta sărea, elastică, peste tot felul de obstacole. Eram foarte ocupat să mă fac că nu-l cunosc pe cel mai interesant dintre tovarășii mei de joacă, interesant nu pentru că mi-era interzis, mai curînd invers.

În jurul nostru, sute de oameni goneau la toate nivelurile, pe trotuare rulante, în «sănii» antigravitaționale sau în «cești» cu pernă de aer ca a noastră. Deasupra țîșneau în toate sensurile monoraiurile, mai apoi începea sarabanda elicopterelor individuale pentru ca și mai sus...

Ieșisem de zece minute din oraș. Străbăteam întinderi cultivate, drepte ca-n palmă. În cele din urmă Lex cîrmi spre o neregularitate a terenului cu totul ciudată și opri «ceașca».

— Vine, mă grăbi.

— Ce e asta? am întrebat.

— O rîpă, acuma știi?

Nu știam mai mult decît înainte, dar vedeam în fața noastră un coborîș de vreo trei metri, străin de orice formă geometrică.

— Vii? întrebă Lex, fără să ascundă batjocura ce mă aștepta în caz că aș fi refuzat.

— E imposibil, am îngăimat. «Patinele» noastre nu pot luneca decît pe suprafețe plane...

Atunci Lex mă apucă de umăr și mă scutură ca pe un copil:

— Coborîm fără «patine»!

Am rămas mut. Cum ne-am fi putut descurca fără încălțămintea-minune care ne purta chiar și în casă și fără ajutorul căreia nu făcusem niciodată un pas! Numai ca să nu par un fricos m-am așezat pe jos, nu fără să aud în minte ce-ar fi zis mama dacă m-ar fi văzut atingînd un sol nedezinfectat, și mi-am desfăcut «patinele».

— Parcă am merge la culcare, am rîs verde spre Lex, care și le zvîrlise din picioare fără ceremonie.

— Hai, m-a repezit el, întorcîndu-mi spatele.

Și atunci s-a întîmplat ceva nemaipomenit: Lex a întins un picior, a atins pămîntul, lăsîndu-și pe el toată greutatea corpului. Apoi a ridicat celălalt picior, a înaintat cu el cîteva degete, l-a lăsat la pămînt și s-a deplasat astfel în direcția rîpei.

— Ce faci? am strigat.

— Merg! mi-a trimis el peste umăr. Nu cunoșteam cuvîntul, dar nu-mi scăpă ușorul tremur al glasului său.

M-am ridicat în picioare, și, cu prețul unor mari eforturi, m-am deplasat la rîndu-mi în direcția lui Lex. Călcam ca pe ace, deși sub tălpi nu era decît praf. În fiecare clipă riscam să-mi pierd echilibrul. Dar nu mi-aș fi iertat să mă fac de rîs în fața prietenului meu interzis.

Acesta prinse să coboare în rîpă. Cu greu l-am ajuns din urmă. Atunci mi-a arătat cu un gest triumfal un ciuf verde care ieșea din pămînt în mare dezordine.

— Iarbă!

— Și ce-i cu asta?

Mă simțeam ignorat, dar n-aș fi recunoscut-o odată cu capul. Lex n-avea nevoie însă de victorii ușoare. Întinzînd cu atenție un picior, îl lăsă să atingă ceea ce numise iarbă. Închise ochii. Se vede că-l înțepa foarte rău, însă răbda. Peste cîteva clipe stăteam amîndoi cu tălpile pe verdele sălbatic al ierbii. Era ciudat. Acum, cînd ne trecuse prima senzație, părea chiar plăcut.

— Pe vremuri copiii zburdau desculți prin iarbă, îmi evocă el timpuri de legendă.

— Da? am răspuns eu inteligent.

— Trebuie să fi fost grozav.

— Și nu o dezinfecta nimeni?

— Iarba? Nu. Era curată. O spăla roua.

Deodată o pată neagră ne astupă cerul. Era o «sanie». Coborî pînă la noi și un braț puternic mă smulse, purtîndu-mă în aer drept lîngă tata. «Sania» porni într-o clipă și nu se opri decît la spital.

De atunci nu l-am mai văzut pe Lex, dar mereu mă gîndesc la copiii aceia care alergau prin iarbă.

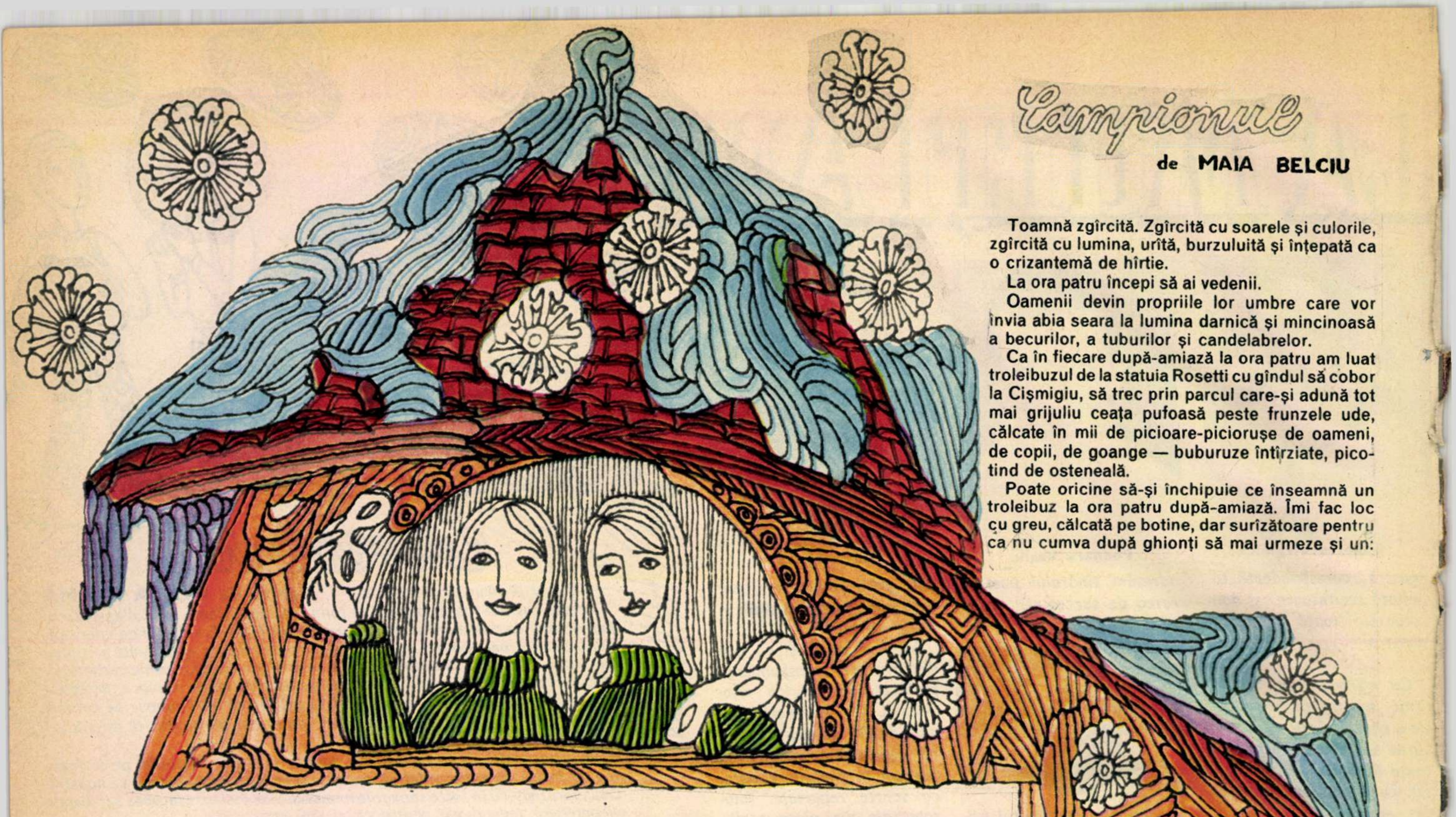

Campionul

de **MAIA BELCIU**

Toamnă zgîrcită. Zgîrcită cu soarele și culorile, zgîrcită cu lumina, urîtă, burzuluită și înțepată ca o crizantemă de hîrtie.

La ora patru începi să ai vedenii.

Oamenii devin propriile lor umbre care vor învia abia seara la lumina darnică și mincinoasă a becurilor, a tuburilor și candelabrelor.

Ca în fiecare după-amiază la ora patru am luat troleibuzul de la statuia Rosetti cu gîndul să cobor la Cișmigiu, să trec prin parcul care-și adună tot mai grijuliu ceața pufoasă peste frunzele ude, călcate în mii de picioare-piciorușe de oameni, de copii, de goange — buburuze întîrziate, picotind de osteneală.

Poate oricine să-și închipuie ce înseamnă un troleibuz la ora patru după-amiază. Îmi fac loc cu greu, călcată pe botine, dar surîzătoare pentru ca nu cumva după ghionți să mai urmeze și un:

Interpolul...în acțiune

de **IULIU RAȚIU**

Într-o bună (hm!) zi, din clasa a VII-a C au dispărut două fetițe drăguțe, îmbrăcate după ultima modă, cu pulover pe gît și minijup: Nota 9 și Nota 10.

Dispariția aceasta, ce-i drept, destul de ciudată, n-a fost observată de la început, dar atunci cînd a devenit publică a produs destulă panică și derută. În zadar s-au căutat (cum se procedează cînd e vorba de răpiri, furturi, asasinate) firele de păr pentru a fi despicate în patru, iar puținele amprente găsite nu purtau deloc, girul seriozității; urmele de pași duceau, ciudat, în toate direcțiile, iar raționamentul pe care Costel, «Sfîntul II» (nepotul după soră al lui Sherlok Holmes) a încercat să-l facă s-a dovedit a nu avea nici măcar virtutea rezolvării unei banale ecuații,... cu două necunoscute.

Totuși, unora, nenorocirea nu li se păru prea mare:

— Ce-am avut și ce-am pierdut!

— Trăim noi și fără...

De unde putem conchide că pentru aceștia, cele două dispărute în condiții atît de misterioase, le erau chiar antipatice.

Pentru alții, însă, dispariția lor uluitoare a avut rezonanța unui uriaș cataclism care a făcut dintr-o dată peisajul catalogului monoton și lipsit de strălucire, cu dealuri și chipuri modeste, deloc atractive. De cînd dispăruseră acele piscuri ale frumuseții, chiar și abisurile cotelor de la 4 în jos păreau absurd de umane. Totul era răsturnat cu capul în jos, *ca un cuvînt întors* care, deși alcătuit din aceleași litere, nu mai înseamnă nimic, ca de pildă:

«Eizulcnoc» toate cauzele dispariției n-au fost încă descoperite.... n-au putut fi povestite deci cu acompaniament de chitară electrică....

Și n-au fost surprinse nici pe peliculă Eastman-color...

Se bănuiește că numai Interpolul o să le poată da de urmă, fiind implicat pînă peste cap în această afacere. Vă mirați, nu? Nu-i de mirare! Însă toată clasa a VII-a a pornit să-i studieze cu asiduitate și organizat istoria și metodele chiar cu cîteva zile înainte de uluitoarea dispariție, o mai studiază și azi, iar cînd vor termina... cele două fetițe, desigur, se vor întoarce....

Ah, curiozitatea!

de **OCTAV PANCU-IASI**

Pe scurt: aveam despre fetița vecinilor mei cea mai bună parere. Ei bine, cea mai bună părere s-a năruit într-o singură clipă și numai din pricina curiozității.

Ah, curiozitatea! Nu cunosc o boală mai sîcîitoare, mai antipatică, mai perfidă. O să spuneți desigur că nici tusea măgărească, nici durerile de dinți nu sînt mai plăcute. Aveți dreptate, nici nu știți cîtă dreptate aveți! Am tușit și eu o vară întreagă, în toate gamele și tonurile, am tușit zi și noapte, că pînă și medicul meu, un om foarte ursuz și taciturn, care nu ți-ar spune o vorbă bună să-l pici cu ceară, pînă și el m-a felicitat din toată inima, silit să recunoască: — «Amice, o tuse atît de frumosă, atît de remarcabilă prin sonoritatea și intensitatea ei ar fi păcat să se piardă. Ar fi un adevărat sacrilegiu adus medicinii și lui Esculap personal să te vindec de ea»... Dar, spre regretul medicului meu, m-am vindecat. M-am vindecat și de cealaltă boală sîcîitoare, antipatică și perfidă; durerile de dinți. Cei drept, n-am scăpat de ele definitiv decît în clipa în care am scăpat și de dinți, dar ce importanță are! Acum mă simt ca un nou născut, cu deosebire că, de cîte ori trec prin fața casei dentistului, trec pe celălalt trotuar, ceea ce unui nou născut i-ar fi mai greu s-o facă...

Recunoașteți însă că nu-i același lucru cu curiozitatea. Nici hapurile, nici cleștele, nimic n-o poate vindeca. Cel puțin eu sînt incurabil.

Dar, cum vă spuneam despre fetița vecinului... N-am rezistat și mi-am băgat nasul (precum se știe, nasul e cel dintîi organ atacat de microbul curiozității) în caietul ei cu însemnări zilnice. Și iată ce am citit, fără alte comentarii, socotind că sînt suficiente cele de pînă acum; la nevoie le puteți reciti.

«5 decembrie. Azi în ora de matematică, l-am văzut pe Gicu uitîndu-se în caietul de hărți. L-am spus tovarășului profesor».

«10 decembrie. Azi Geta a intrat în clasă și nu și-a șters tălpile. Am spus-o tovarășului diriginte».

«15 decembrie. Azi Mișu a sărit pe geam în curte. L-am spus tovarășului director».

«20 decembrie. Azi am auzit că unul Richard (al treilea sau dintr-a treia, n-am reținut) ar fi spus «dau un regat pentru un cal» — și asta în timp ce toți elevii știu că negustoria e strict interzisă în școală. Nu știu unde să-l reclam. Aștept vizita unui inspector...»

P.S.-ul povestitorului:

Azi 25 decembrie am primit un telefon de la Uniunea Scriitorilor. Mi s-a comunicat că cineva (secretara nu-și mai amintea cine) a depus o plîngere împotriva mea... o chestie încurcată cu un caiet de însemnări... cu faptul că eu aș fi călcat orice cuviință și aș fi cotrobăit prin el... Secretara nu-și mai amintea exact decît sfîrșitul jalbei.

Iatăl: «Dacă dumneavoastră nu veți lua măsuri, mă voi plînge... etc...etc...»

«Ce te bagi, nu-ți place, i-ați mașină mică!» și altele asemenea, sau chiar mai grave.

Ajung după multe zîmbete și mulți ghionți aproape de coborîre. În fața mea, un tînăr foarte înalt, cu o pălărie de piele întoarsă și blană, cu ceafa tunsă frumos (eh! se mai întîmplă!), cu ochelari dreptunghiulari cu ramă neagră ca dintr-o reclamă. Vorbea cu cineva. Adică, un fel de a spune, vorbea. Răspundea prin *da* sau *nu* și ce mai apuca să zică. De dincolo de el, adică dintr-un spațiu strîmt și imposibil — cam de acolo de unde răsar minutele de groază cînd simți că, oricum ai face, ești pierdut: fără douăsprezece, fără zece, fără nouă, fără opt, stop pe roșu și... pas de mai ajunge la timp!, de acolo unde șoferul își ține mascota, o sorcovă sau o păpușă cu ochi fosforescenți, un oribil cățel verde lăieț sau pîinea cu brînză — venea un glas subțirel care vorbea și vorbea și din cînd în cînd mai vîra în monolog cîte-un «nu-i așa, nene!» în care se împotmoleau jalnic răspunsurile băiatului cu ceafa tunsă și cu ochelari dreptunghiulari cu rama neagră, *cam* așa («cam», pentru că eram uluită, zicînd că am de-a face cu un Troll sau cu Neghiniță sau cu Tom Degețel, astfel încît n-aș putea reproduce discuția decît aproximativ):

— Dumneata schiați? Că eu schiez și am fost și la Sinaia.

— Da, puțin.

— Unde nu mi-a plăcut. Îți place la Sinaia? Că mai mult mi-a plăcut la...

— Sigur că-mi pla...

— Unde am fost și la concursuri că eu concurez, — dumneata concurezi, — eu sînt și campion.

— Nu concurez.

— Sînt campion, da și deodată numai mă pornesc ca o avalanșă (și-l cred, zău îl cred — n.n.) și numai mă pomenesc că a trebuit s-o iau la stînga și apoi la dreapta și apoi iar la...

— Ai făcut slalom.

—...dreapta. Și pe urmă m-am ținut grozav pentru că știi ce-nseamnă să...

— Știu!, i-o luă de data asta înainte cel din spatele lui. Îmi lungeam gîtul și tot nu apucam să văd decît surîsul tînărului care m-a contaminat și pe mine și pe șofer și pe...

— Dacă ai televizor mă poți vedea. Să știi că eu concurez și la internaționale. Dacă ai telefon...

— Am televizor.

— ...ca să-ți dau numărul și poate mă chemi și pe mine. Eu sînt Andrei Băbeanu-Campionul, pe tine cum te cheamă?, și concurez numai pentru locul unu, hai, doi, dar nu-mi convine (pe vremea mea — mă trezii eu încolțită de amintiri — locul doi era cel de cinste că, fie și cu medii egale, pe locul unu *trebuia* să fie copilul prefectului sau al senatorului sau al primarului, locul doi ajunsese un fel de adevarat locul *unu* și acum, nu-i așa, *nu-i* așa, slavă domnului, că dac-ar fi așa, adevărații campioni nu s-ar lăsa) — pentru că în sport numai pentru locul unu — zice Andrei Băbeanu — contează să te bați, hai, pentru doi, altfel nu mai are rost și e ca și cum nu ai concura, că nici nu poți intra în internaționale și eu voi intra!

Bravo, Andrei Băbeanu!

Dar trebuia să cobor și atunci surîsul meu s-a ciocnit cu surîsul băiatului cu ochelari negri dreptunghiulari și cu ceafa bine tunsă și cu pălăria de piele întoarsă cu blană și din ciocnire a răsărit, undeva foarte jos, pe sub bara troleibuzului, o mogîldeață încotoșmănată, jumătate în cizme, jumătate-n căciulă și vorbea și zicea și zicea și-mi părea rău că trebuia să cobor, aveam treabă, nu glumă. Trebuia să trec pe stradă și să le spun tuturor: — Auzi! pentru locul unu, numai pentru locul unu, hai, doi, deși azi nu-mi mai place locul doi, trebuie să concurezi, trecătorule!

Trebuia să alerg în Cișmigiu să trec ștafeta lui Andrei Băbeanu ghioceilor de sub frunze, să se țină bine, că uite, brîndușele violete și crăițele galbene de abia așteaptă și la primăvară să se bată pentru locul unu, că altfel, degeaba se mai bat!

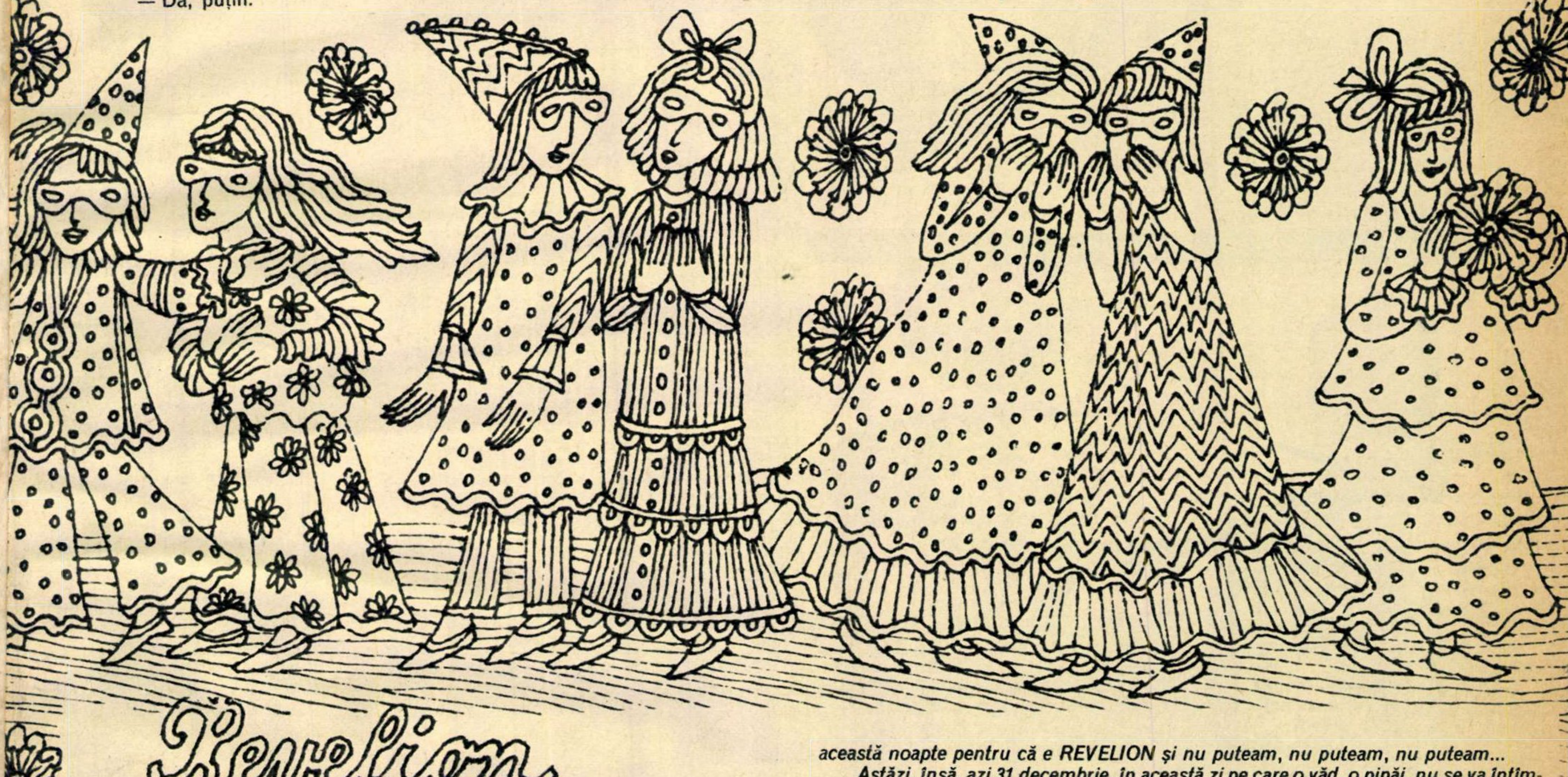

Revelion

de MIRCEA SÎNTIMBREANU

Totul decurgea din faptul că de data aceasta țineam cu tot dinadinsul să fiu foarte atent. Nu știu cum să exprim starea aceasta, dar nu se poate să nu o cunoașteți. Să mă explic. Cînd te gîndești, să zicem, la vacanță, aceasta ți se înfățișează ca ceva foarte clar, ca stația terminus a unei călătorii, de exemplu. Eu pot în orice zi a anului, dacă vreau, chiar la 15 septembrie, să mă și imaginez în vacanță. E ca și cum mi-ar fi dor de un bun prieten de care m-am despărțit. E ceva neclar în asta? Sau: m-am despărțit de mare, cu 6—7 luni în urmă. Țin minte și acum gustul trist al ultimei băi, pot să vă vorbesc despre ultimii pași pe nisipul plajei și, chiar dacă afară acuma ninge, n-am nici o dificultate în a-mi închipui ce va fi peste 6—7 luni, în prima clipă cînd, azvîrlindu-mi valiza lîngă catargul taberei, o s-o iau razna, despicînd briza sărată, spre malul mării. Uite, simt *de pe acuma cum trosnesc scoicile sub talpa mea goală... Pot să dau și alte exemple, dar cred că e de ajuns. Ce vreau să spun? Că în* toate *situațiile legate* de ce va fi, de ce se va întîmpla, *imaginația mea funcționează cu precizie, aproape ca și cum aș citi o scrisoare pe care eu însumi mi-aș fi expediat-o. În* toate, *afară de una: revelionul. Însuși cuvîntul acesta mi-e foarte drag și totodată, oarecum străin, apropiat dar solemn, dorit dar înfricoșător. Cuvîntul sună ca o galerie cu bolți. Și peste care s-a lăsat întunericul. Ei da, acolo, undeva, la capăt, la ultima treaptă, se află El, revelionul... Și eu nu pot îndrepta lanterna pînă acolo căci de la distanță nu se vede nimic, iar pînă acolo n-am fost niciodată. De ce? Pentru că, de fiecare dată, cînd mai era o singură cotitură, un singur pas, cînd toată lumea, ațîțată se ridica, ridica paharele și pregătindu-se să ciocnească spunea: «Vine, se apropie, mai e un picuț!...» eu adormeam. Ca în povestea cu merele de aur, ceva mă toropea deodată, și auzeam totul parcă de sub un balot, strigăte, pupături, brusca explozie de veselie, toată lumea pășea ca pe un covor miraculos ivit sub picioarele tuturor, iar eu făceam eforturi disperate să nu adorm, adică să nu fac ceea ce fac zi de zi și în această noapte pentru că e* REVELION *și nu puteam, nu puteam, nu puteam...*

Astăzi, însă, azi 31 decembrie, în această zi pe care o văd, o pipăi, nu se va întîmpla așa. Ziua aceasta de 24 de ore va fi în întregime a mea, *pînă la ultimul ei strop. O voi ține în mînă ca pe o funie, strîns, moment de moment, de dis-de-dimineață pînă a doua zi în zori! Astăzi, mă interesează numai și numai acest lucru, timpul acestei zile, fir cu fir și voi fi atent ca atunci cînd, după un an, revăd plaja sau o livadă sau rîul de la țară...*

E drept, am și treburi, ca toți ceilalți. În aer e ceva ciudat, toți aleargă care încotro, zoriți ca în nici o altă dată și, nu știu, parcă această alergătură, acest zor, e însăși sărbătoarea. Eu am o listă scrisă: cumpărături, vizite, telefoane, mărunțișuri, mereu tai ceva și completez ceva, la fiecare punct sînt subpuncte, alerg, alerg... Uite, e seară, s-au aprins luminile, revelionul pășește undeva în lume, în Kamciatka, de pildă, dar noi mai avem cîteva turnante, noi alergăm, alergăm... Costumul, piperul și muștarul, bilețelele de plăcintă, scobitorile, sună telefonul — Ionele, du-te tu! — felicitările și telegramele — tovarășei diriginte i-ai scris? — cuptorul duduie, o damigeană s-a spart — sifoanele le-ai umplut? Da, mamă. — Atunci scrie bilețelele pentru musafiri... Dar ce, caști?...

Și revelionul pășește undeva în lume... se apropie, se apropie...

Eu sînt zorit și... casc., casc...

Vin musafirii. Ce spun? Același lucru:

— Vai, ce băiat mare. O să rămîi cu noi la revelion, nu-i așa? Mai e o oră și...

— Oaaah!

— Tii, ce-a crescut!!! Un bărbat adevărat... Dar ce? Caști?

— Oaaah!

...Aud REVELIONUL... îl aud din ce în ce mai clar și mai... înăbușit, ca și cum ar călca pe un covor așternut acum sub picioarele tuturor, pentru primii pași. Mai e o treaptă... una singură... și...

Îl aud... Revelionul e aproape, e dincolo, e în sufragerie... Și eu în dormitor. Dorm... Oaaah!

La anul și la mulți ani!

Ilustrații de RODICA PRATO

• *La mulți ani!* • Boldog újévet! • *BONNE ANNÉE!* ○ C

A happy new year! • MNOGAIA LETA • *šťastný nový rok!* • Z NOWYM ROKIEM!

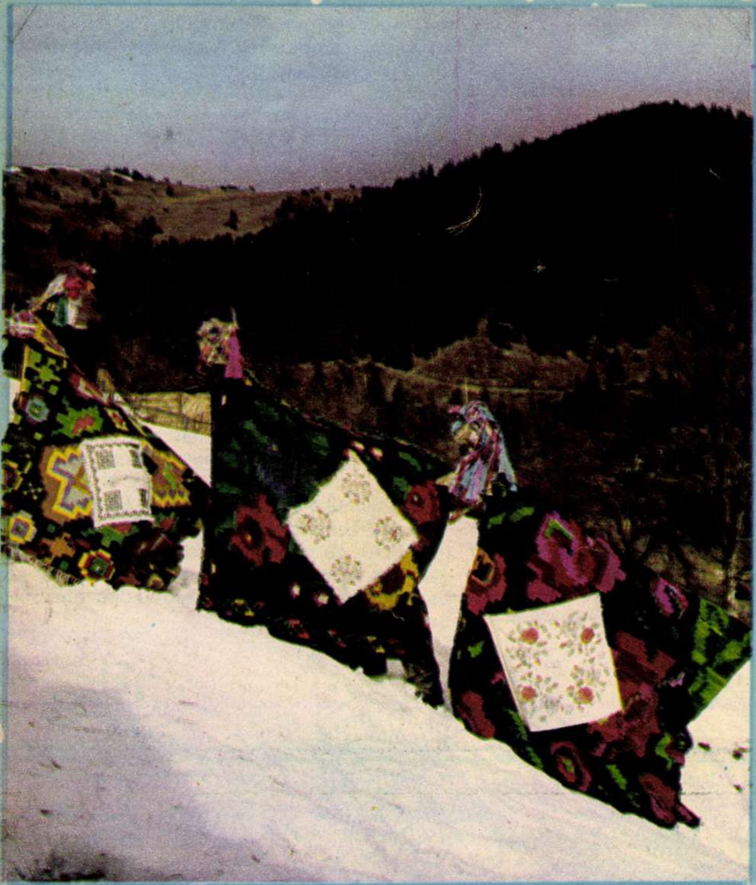

1

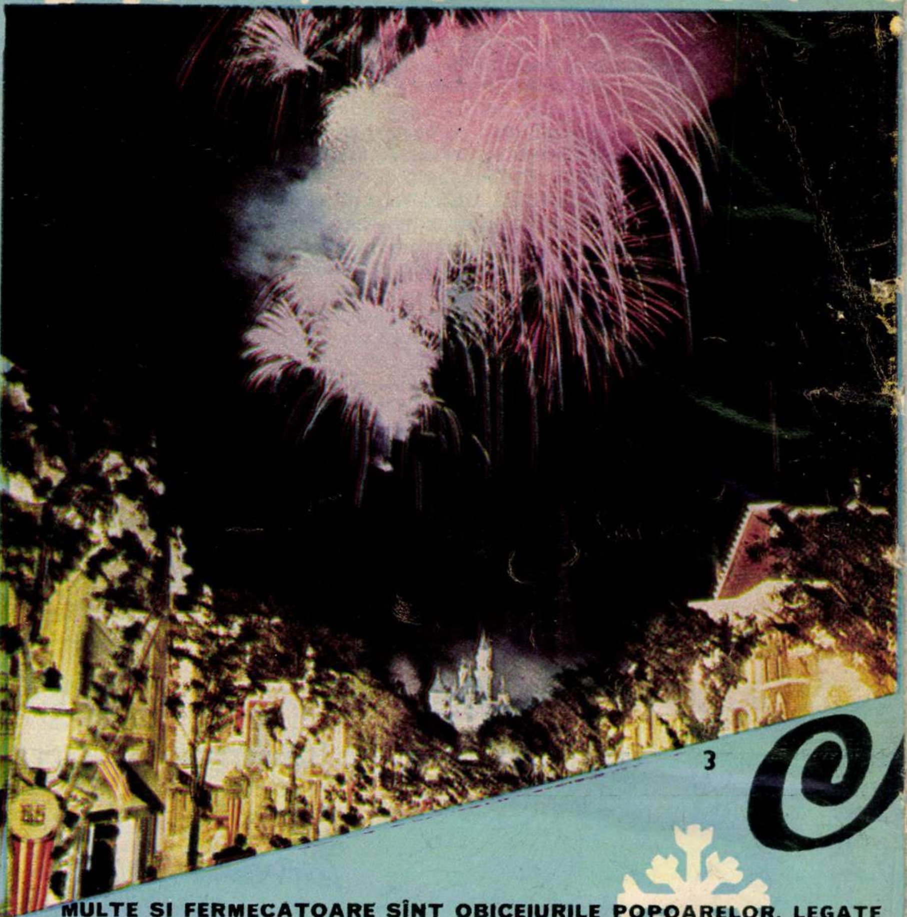

3

MULTE ȘI FERMECATOARE SÎNT OBICEIURILE POPOARELOR, LEGATE DE ANUL NOU, PE TOATE MERIDIANELE GLOBULUI. ȘI ÎN TOATE — UN SENS COMUN, ÎNĂLȚĂTOR: ÎNCREDEREA ÎN VIAȚĂ, ÎN FRUMUSEȚEA EI NEPIERITOARE. DINTRE TOATE ACESTE OBICEIURI, ÎN PAGINILE DE FAȚĂ, DESIGUR, NOI VĂ PREZENTĂM DOAR CÎTEVA.

• PE MELEAGURILE ROMÂNEȘTI «PLUGUȘORUL» RECONSTITUIE ÎNTR-UN SPECTACOL TINERESC ȘI VESEL MUNCILE CÎMPULUI: ARAT, SEMĂNAT, SECERAT, ÎNDELETNICIRI MILENARE ALE POPORULUI NOSTRU. ȚURCA ÎN OLTENIA, CERB-CERBULEȚ ÎN ARDEAL, BREZAIA ÎN MUSCEL SÎNT DENUMIRI DATE CORTEGIILOR DE MASCAȚI CARE PRIN DANSURI ȘI RECITĂRI ADUC URĂRI DE VOIE BUNĂ ȘI FERICIRE PENTRU ANUL CARE VINE. CARACTERISTICA ACESTOR CORTEGII SÎNT COSTUMELE ÎMPODOBITE CU FLORI ȘI PANGLICI COLORATE PRECUM ȘI MĂȘTILE CU CHIP DE ANIMALE: CAPRĂ, URS, VULPE, SAU CHIP DE PASĂRE: BARZĂ, COCOȘ, PĂUN.

NU PUTEM ÎNCHEIA FĂRĂ A POMENI DE OBICEIUL «SEMĂNATUL» CARE SIMBOLIZEAZĂ RODNICIA PĂMÎNTULUI (FOTO 1 ȘI 4).

• ÎN CANADA FESTIVITĂȚILE ANULUI NOU SE DESFĂȘOARĂ VREME DE CÎTEVA SĂPTĂMÎNI. ÎN ACESTE ZILE, ÎN MARILE PIEȚE ALE ORAȘELOR, SE ÎNALȚĂ PALATE CONSTRUITE DIN MASIVE BLOCURI DE GHEAȚĂ, IAR PE

2

CALEIDOSCOP DE ANUL NOU

• Pe mesele tuturor iranienilor sînt nelipsite în prima seară a Anului Nou merele, grîul încolțit, usturoiul, sucul de graminee verzi, oțetul... În niște vase cu apă, plutesc frunzeverzi, iar în cupe special pregătite se zbenguie peștișori vii. Toate au, evident, valoarea lor simbolică.

• Cînd se așază la masă pentru a sărbători anul care începe, locuitorii districtului Sachsen (R.D.G.) așază pe o tavă 12 cepe pe care le-au crestat și în care au presărat sare. Cînd orologiul bate ora 12, comesenii le examinează. Cele care au absorbit toată sarea vor fi lunile ploioase, iar cele în care se mai găsește sare vor fi lunile lipsite de precipitații. Astfel ei «prevăd» cum va fi timpul în tot anul care începe.

• Fluiere, tamburine, zurgălăi și tot felul de zornăitoare însoțesc pe atenieni pe străzile orașului pînă noaptea tîrziu. Începînd de pe la zece seara, tot acest arsenal inundă orașul într-un vacarm greu de descris.

• Serbările populare prilejuite de Anul Nou se desfășoară, la mongoli, în fața iurtelor. Biciul — simbolul păstoritului, cremenea și tabachera — vechi atribute ale nomadului ce nu se teme de singurătate și peregrinări sînt purtate și de «Moș Gerilă».

• Indiferent de data la care s-au născut, japonezii își sărbătoresc ziua de naștere de Anul Nou. Din această zi, japonezul se consideră cu un an mai în vîrstă. Astfel un copil care s-a născut la 30 decembrie poate «împlini» un an la 1 ianuarie.

4

e année! • *Glückliches Neujahr!* • С НОВЫМ ГОДОМ!

Glückliches Neujahr! • С НОВЫМ ГОДОМ! • A HAPPY NEW YEAR! • Mnogaia leta! • Šťastný nový rok! • Z nowym rokiem! • FELIZ AÑO NUEVO! • Buon anno! • La mulți ani! • BOLDOG újévet! • Bonn

STRĂZI DEFILEAZĂ CARE ALEGORICE BOGAT DECORATE. CORTEGIUL ESTE DESCHIS DE UN IMENS URS POLAR ÎMPODOBIT CU SUTE DE BECURI COLORATE CARE-I DAU O STRĂLUCIRE FASTUOASĂ (FOTO 7).

• ESCHIMOȘII DIN GROENLANDA PORNESC ÎN PRIMA ZI A NOULUI AN SPRE CASELE CELOR MAI BUNI PRIETENI, ÎNCĂRCAȚI CU DARURI. ACESTEA POT FI OBIECTE DECORATIVE ȘLEFUITE DIN COLȚI DE MORSĂ, BLĂNURI ȘI CUVERTURI DE PIELE. CEL MAI PREȚUIT DAR ÎL CONSTITUIE ÎNSĂ PUII DE CÎINI-LUP, VIITORI TOVARĂȘI DE CĂLĂTORIE ÎN LUNGILE PEREGRINĂRI PRINTRE GHEȚURI (FOTO 5).

• ÎN NOAPTEA DE REVELION, CETĂȚENII DIN WASHINGTON SÎNT MARTORII UNUI CORTEGIU IMPUNĂTOR: TRADIȚIONALUL ȘI GENEROSUL BĂTRÎN, CU SACUL DOLDORA DE DARURI SE PLIMBĂ PRIN ORAȘ ÎNTR-O SANIE ELEGANTĂ TRASĂ DE DOI RENI DE ALASKA (foto 6).

• CALIFORNIA ARE ȘI EA TRADIȚIILE EI. SERBĂRILE ORGANIZATE PENTRU ÎNTÎMPINAREA NOULUI AN SE DESCHID LA SFÎRȘITUL LUI DECEMBRIE. CARE CU FLORI — ORHIDEE, CRIZANTEME ȘI TRANDAFIRI DE TOATE NUANȚELE — INVADEAZĂ STRĂZILE. DEFILEAZĂ APOI ȘORICELUL MICKY, RĂȚOIUL DONALD ȘI ALȚI EROI NĂZDRĂVANI AI POVESTIRILOR LUI WALT DISNEY, ÎNTOVĂRĂȘIȚI DE MUZICANȚI ÎMBRĂCAȚI ÎN UNIFORME FANTEZISTE, VIU COLORATE. MULȚIMEA DE COPII ÎI ÎNSOȚEȘTE CÎNTÎND ȘI DANSÎND (FOTO 3).

• ÎN MULTE DINTRE TINERELE STATE AFRICANE, ANUL NOU ESTE SĂRBĂTORIT ÎNTR-UN DECOR CU TOTUL DEOSEBIT. ÎN CAMERUN ZIUA DE 1 IANUARIE ARE O DUBLĂ ÎNSEMNĂTATE. EA MARCHEAZĂ ÎNCEPUTUL ANULUI NOU ȘI TOTODATĂ ESTE O MARE SĂRBĂTOARE NAȚIONALĂ: LA 1 IANUARIE 1960 STATUL ȘI-A DOBÎNDIT INDEPENDENȚA. ÎN SUNETELE RITMATE ALE TAM-TAM-URILOR, POPULAȚIA DANSEAZĂ ÎN PIEȚELE PUBLICE (FOTO 2).

• HOGMANY (AJUNUL ANULUI NOU) ÎN SCOȚIA ESTE ÎNTÎMPINAT ÎN SUNETUL CIMPOAIELOR. SCOȚIENII SE ÎMBRACĂ ÎN PITORESCUL LOR COSTUM NAȚIONAL ȘI PRĂZNUIESC EVENIMENTUL BÎND UN PAHAR DE SCOTCH. POTRIVIT DATINEI, OASPEȚII ADUC O FRÎNTURĂ DE CĂRBUNE, UN HERING AFUMAT ȘI O STICLĂ DE WHISKY. CĂRBUNELE SIMBOLIZEAZĂ CĂLDURA, PEȘTELE — HRANA ÎMBELȘUGATĂ, IAR WHISKU-UL VOIOȘIA (FOTO 8).

7

ANUL NOU ÎN SUNET ȘI CULOARE

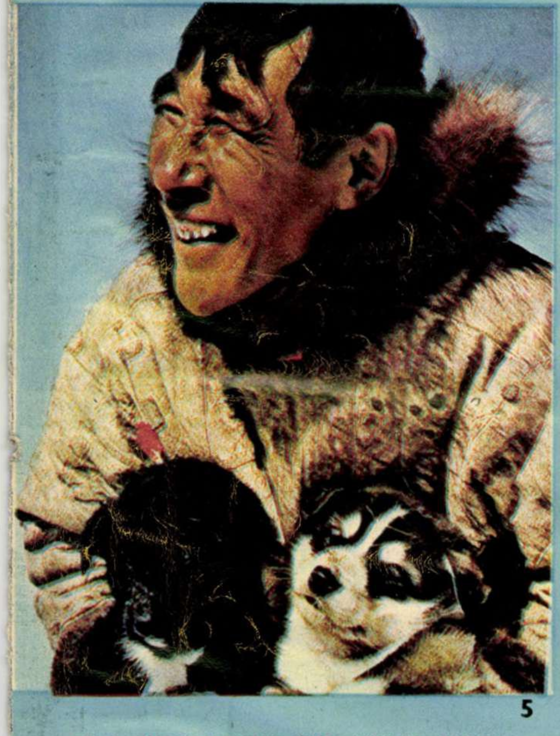

5

6

CALEIDOSCOP DE ANUL NOU

De mii de ani bradul a fost nelipsit cu ocazia sărbătorilor populare, datorită frumuseții sale falnice, rezistenței deosebite în fața vitregiei naturii. Chinezii, japonezii și alte popoare din Asia folosesc cetina de brad la sărbătoarea așa-zisă a «lanternelor». Și vechii greci aduceau bradul împodobit cu panglici multicolore, la «sărbătoarea luminilor», iar romanii împodobeau chipul lui Bachus cu ramuri de brad în care se aprindeau mici luminițe.

Dacii aveau un adevărat cult pentru brad, ale cărui cetini erau folosite ca obiecte de podoabă la toate sărbătorile, la nunți, la petreceri populare. De la romani, tradițiile bradului au fost transmise și altor popoare din apusul și nordul Europei

CALEIDOSCOP DE ANUL NOU

• La ceylonezi, Anul Nou este sărbătorit cînd se culeg roadele cîmpului. Înveșmîntați în costume viu colorate, dănțuitori cu măști evocă în pantomime sugestive muncile esențiale ale agricultorului: însămînțatul, plivitul, secerișul și treieratul. În fiecare casă se pregătesc bucate tradiționale pentru a sărbători începutul noului an în belșug.

• În noaptea de Anul Nou thailandezii împodobesc pinii de pe străzi cu becuri colorate, iar monumentalele lor temple sînt iluminate de reflectoare puternice.

8

REALITATEA FANTEZIEI

UN AN «OLIMPIC» ȘI PENTRU ȘTIINȚĂ

de Acad. **NICOLAE TEODORESCU**

Evoluția științei și tehnicii în secolul nostru și mai cu osebire în ultimii treizeci de ani a căpătat înfățișarea romanelor de senzație, în care fiecare pagină aduce cîte ceva neașteptat. Literatura fantastico-științifică, al cărui întemeietor, Jules Verne, a avut o intuiție genială a viitorului, este un fenomen social pe scară mondială. Ea proiectează în simțirea și în imaginația tineretului marea aventură a descoperirii tainelor naturii și a folosirii cuvintelor magice care pun forțele acesteia în slujba omului.

Cu toată fantezia cheltuită de urmașii deosebit de numeroși ai incomparabilului Jules Verne, presa cotidiană întrece destul de des în originalitate această fantezie prin simplele ei relatări ale faptelor înregistrate din actualitatea științifică.

Anul 1968 a crestat pe răbojul său numeroase evenimente științifice de necrezut, fiind zguduit de mai multe ori de exploziile care au avut loc în diferite domenii ale științei. Undele seismice ale acestor explozii au făcut de fiecare dată ocolul lumii. Descoperiri și invenții, deschizînd căi inedite, introducînd tehnici, procedee, aparate, mașini noi, perfecționate, adesea senzaționale, au îmbogățit patrimoniul material și spiritual al omenirii în acest an, dovedind încă o dată în mod strălucit virtuțile creatoare ale științei și tehnicii zilelor noastre.

Genetica, domeniu de bază al biologiei, care și-a luat sarcina incomparabilă de a pătrunde misterele vieții și ale eredității, a fost cinstită cu trei premii Nobel. Trei geneticieni din S.U.A. au căpătat această supremă distincție. Prof. Nirenberg, împreună cu echipa sa de cercetători, a realizat pentru prima oară în istorie sinteza unei proteine denumită polifeniliamina. Această înfăptuire, care dovedește că omul este capabil să împartă cu natura capacitatea de a crea materie vie, încoronează cercetări anterioare ale prof. Nirenberg. Biochimistul genetician Holley a determinat secvența nucleotidelor care compun un acid ribonucleic din structura drojdiei de bere. Savantul biochimist Khorana a realizat de asemenea sinteza unor acizi nucleici virali cu proprietăți infecțioase. Toate aceste descoperiri demonstrează că ereditatea este determinată de fenomene biochimice complexe și sînt tot atît de senzaționale ca și cercetarea experimentală a cosmosului sau a energiei nucleare.

În domeniul pasionant al cosmonauticii, anticipat genial de Jules Verne în romanul său «De la Pămînt la Lună», au fost lansați pe orbită în călătorii de mai multe zile cosmonauți sovietici și americani în cabine spațiale perfecționate ca «Soiuz 3» și «Appolo 7». Ora cînd tunul închipuit acum 103 ani de Jules Verne va trimite în Lună ghiuleaua cu primii cuceritori ai circurilor ei se apropie cu pași care se simt și chiar se aud, mărind pînă la încordare senzația de nerăbdare a întregii omeniri.

În așteptare, unicul satelit natural al Pămîntului este cercetat din ce în ce mai insistent și mai spornic de pămînteni. Savanții sovietici Vsevolod Troițki și ing. Viaceslav Krotikov au stabilit că materia lunară posedă un conținut mediu de elemente radioactive de 6—7 ori mai ridicat decît cea a Pămîntului. Din interiorul Lunii se înalță spre suprafață curenți de căldură care fac ca la 50—60 m adîncime de la suprafața lunară să se atingă temperaturi de 1 000°C!

Lansîndu-se cît mai departe în explorarea spațiului cosmic, astrofizicienii au depășit de mult marginile sistemului solar, aventurîndu-se pînă la limitele Galaxiei și dincolo de acestea. Anul 1968 marchează un eveniment senzațional prin înregistrarea de către prof. Hewisch, șeful laboratorului astronomic din Cambridge, a unei serii de semnale radio esențial deosebite de cele primite din alte radiosurse. Ele par să vină dintr-un izvor aflat la periferia Galaxiei și se prezintă sub formă de impulsuri. Discuțiile asupra originii acestor semnale se poartă între cei ce admit posibilitatea existenței unor ființe inteligente extraterestre, și cei care susțin că avem de-a face cu emisii provenind din stele neutronice, care aruncă jeturi de plasmă prin oscilații periodice.

Desigur, toate cuceririle științei, care este activitatea socială creatoare cea mai înaltă și mai eficientă a omenirii, trebuie raportate la om, la societatea omenească. De aceea, unul dintre domeniile cele mai esențiale ale cercetării științifice trebuie să fie cunoașterea omului, această făptură complexă, în care se reflectă cunoașterea întregului univers. Păstrarea integrității corporale și spirituale a omului trebuie să fie unul din țelurile cele mai consecvent urmărite, spre care să se îndrepte mijloacele cele mai rafinate ale investigației științifice. Anul 1968 a fost martorul unor cuceriri senzaționale în acest domeniu, începînd cu aceea a prof. Barnard, care a reușit prima transplantare a inimii, devenind celebru, împreună cu pacientul său dr. Blaiberg. Astăzi circulă cîțiva martori vii ai reușitei unor astfel de operații de necrezut: Prof. Rybak, de la Universitatea din Caen (Franța), a realizat o experiență care deschide noi perspective grefelor de inimă. El a reușit să taie în lung o inimă de broască și, întinzînd cele două secțiuni, să obțină pulsații. Astfel, a fost demonstrat că se poate provoca pulsația inimii și după moarte, prin extensiune. Mergînd mai departe, a ajuns să facă să bată și fragmente mai mici de inimă, ceea ce permite să se creadă că se vor putea păstra inimi vii, tăiate și supuse unor tensiuni, pînă în clipa cînd vor fi necesare unor grefe. O altă performanță, probabil și mai senzațională, este transplantarea ficatului uman realizată tot în acest an de dr. Sturzl de la Universitatea Denver (S.U.A.). Se știe că dacă ficatul nu este oxigenat suficient timp de 20 de minute, celulele sale suferă alterări ireversibile.

Printre mijloacele cele mai avansate pe care fizica le împrumută medicinii, laserii par să se dovedească eficienți în distrugerea celulelor canceroase. Experiențe făcute anul acesta pe iepuri au pus în evidență eficacitatea unui tratament cu laseri.

Și chimia are un cuvînt de spus în biologia fundamentală și aplicată. Dr. Geyer, de la

În fotografii: Dr. Christian Barnard, omul care a supus inima(1). Laboratoarele chimiei moderne (2) și automatica (3) ne-au procurat mare parte din realizările anului, una dintre cele mai spectaculoase fiind perfecționările aduse laserului (4).

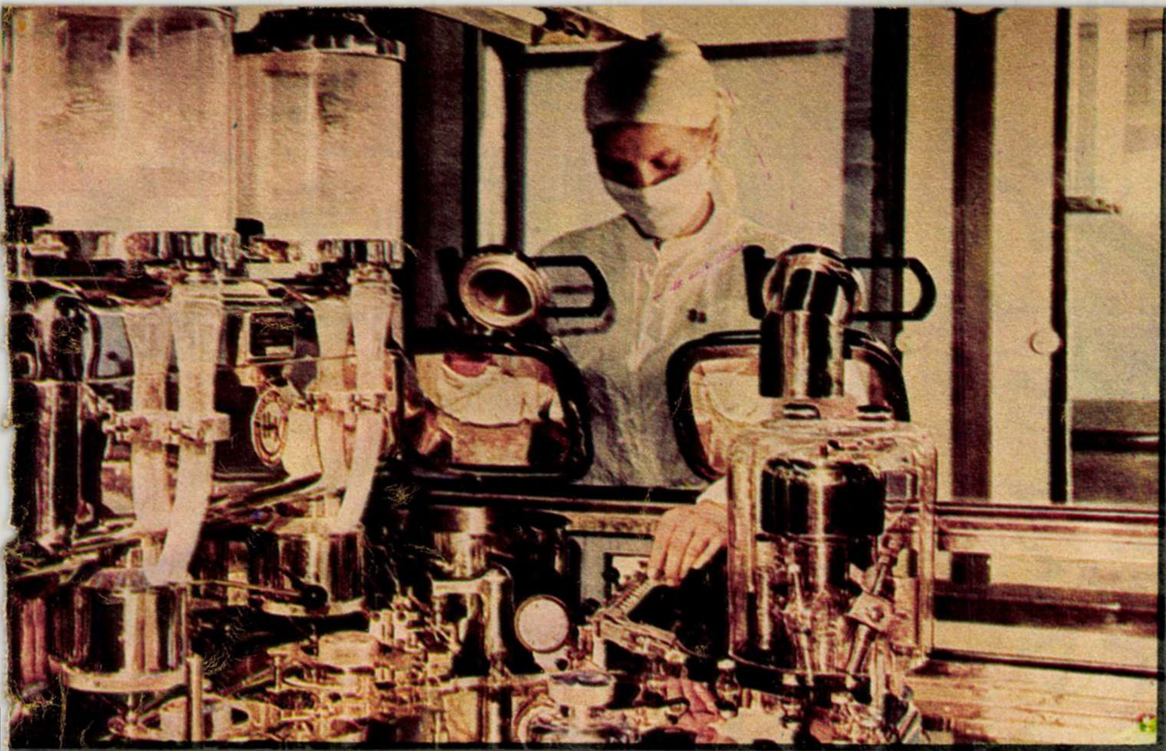

②

Universitatea Harvard (S.U.A.), a reușit să înlocuiască sîngele unor animale prin emulsii de rășini fluorurate, produse curent și utilizate, de altfel, în obținerea unor mase plastice.

În domeniul tehnicii, dintre numeroasele invenții, inovații și perfecționări pentru care se întrec pe de o parte armate întregi de cercetători și tehnicieni sub egida unor institute de cercetare puternice sau chiar ale unor complexe de astfel de institute, pe de altă parte unii cercetători izolați prin modestele mijloace de care dispun, vom releva numai cîteva.

În anul acesta au început zborurile de încercare ale unor avioane de transport supersonice. Primul este faimosul «Concorde», realizare franco-britanică, menit să parcurgă distanța Paris-New-York în 3 ore și 20 de minute, purtînd 136 de pasageri la viteza de 2 335 km/oră, viteză de 2,2 ori mai mare decît cea a sunetului.

Aviația sovietică lansează de asemenea avionul «TU-144», pentru 120 de pasageri, capabil să atingă viteza de 2 450 km/oră, adică de 2,35 ori mai rapid ca sunetul. El este menit să ajungă de la Moscova la Vladivostok în 3 ore.

La rîndul ei, aviația americană încearcă un alt gigant, «Boeing 2 SST», pentru 250—350 de pasageri, cu viteza de croazieră de 2 896 km/oră, adică de 2,7 ori viteza sunetului. Acest ultim aparat urmează să aibă aripa cu geometrie variabilă, adică putînd să-și modifice anvergura, mărindu-se la decolare și aterizare și strîngîndu-se la viteze mari.

Știința și tehnica românească au fost prezente în competiția mondială și în acest an, urmînd o tradiție glorioasă, pe care politica clarvăzătoare și consecventă a partidului și a statului nostru o cultivă și o dezvoltă cu însuflețire.

În cadrul Salonului internațional al inventatorilor a fost prezentată la Bruxelles invenția ing. Traian Nicolae Gafencu, intitulată «Vibrator unidirecțional anarmonic», care a obținut o înaltă distincție în grupa sa, medalia vermeil. Este vorba de un vibrator care înfige în pămînt un stîlp de beton cu o viteză de douăzeci de ori mai mare decît cele mai perfecționate aparate similare străine. Nenumăratele aplicații ale acestei invenții, bazate pe știință, nu pe încercări empirice (după cum declară chiar autorul), o fac deosebit de valoroasă, ceea ce, bineînțeles, a atras spre ea interesul țărilor înaintate, unde a fost imediat brevetată.

O altă invenție a anului acesta este «Dispecerul radiotelefonic pentru comunicații bilaterale cu apel selectiv în mine», realizat de prof. Gh. Cartianu, membru corespondent al Academiei R.S. România cu colaboratorii săi conf. ing. A. Preda, ing. asist. B. Schuster și tehnicienii P. Buje și G. Carol.

③

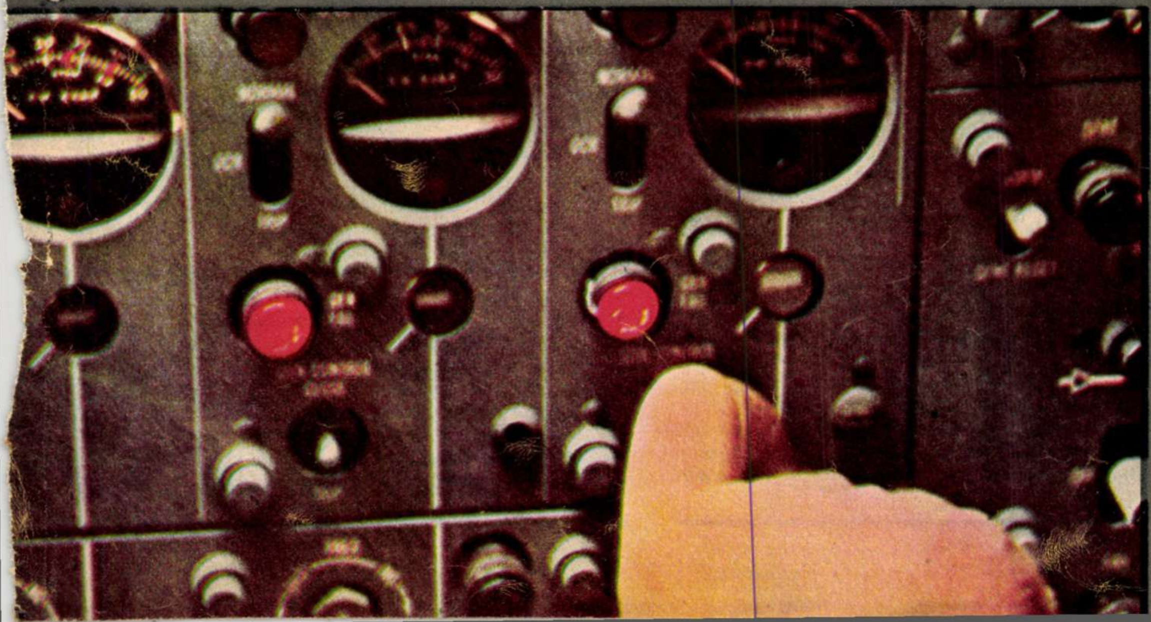

Acest dispecer permite conducerea pe nevăzute a întregului proces tehnologic din mine, cum se și întîmplă, de exemplu, la mina Filipeștii de Pădure. El învinge dificultățile de slăbire pînă la anihilare a comunicațiilor radiofonice în stațiunile subterane.

La Tîrgul internațional de la Viena, alți români au cucerit medalii de aur și de argint ale Salonului de invenții. Ing. Dan Teodorescu a obținut marea medalie de aur pentru invenția sa «Convertor amplificator», care intervine în instalații de reglaj automat permițînd obținerea de turații nominale ridicate cu o alimentare de energie electrică obișnuită. Tot o mare medalie de aur a revenit și cuplului dr. ing. Ioan D. Landau și Ștefan Gavăț pentru invenția intitulată «Procedeu și instalație pentru comanda vitezei motoarelor asincrone alimentate prin convertizoare statice de frecvență cu limitare automată a curentului prin motor». Invenția poate fi utilizată în diverse domenii de acționare automată, cum ar fi comanda unor instalații de ridicat, a motoarelor pentru acționarea căilor de role de la laminoare etc. Ing. Simion Fluerașu și Constantin Năstăsescu au primit o mare medalie de argint pentru invenția «Bobinaj în două straturi pentru mașini asincrone», care permite o răcire intensă a mașinilor și un consum scăzut de cupru.

O medalie vermeil a obținut la Salonul internațional de la Bruxelles grupul de ingineri condus de M. Constantin Köntza pentru invenția «Cofraje glisante pentru execuția de construcții monolite din beton armat în secțiune și cu înclinări variabile», invenție care a obținut și Diploma Asociației inginerilor din Bruxelles.

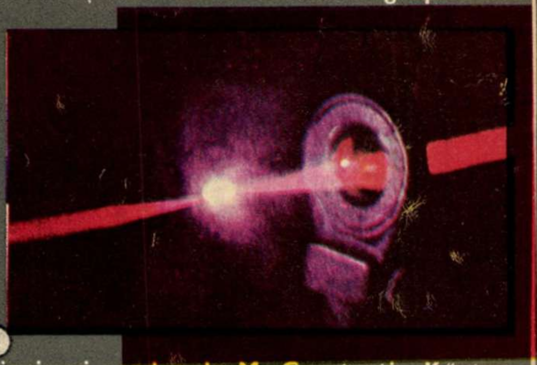

④

Iar «Releul multiprot» realizat de ing. E. Hoppe de la Institutul de cercetări energetice a fost distins cu medalia de aur a aceluiași Salon. Acest dispozitiv sesizează mersul anormal al motorului, distinge momentul critic cînd este necesară o intervenție urgentă și atunci scoate motorul din funcțiune. Dacă defecțiunea nu este gravă, el ține motorul sub observație pînă se hotărăște cum trebuie să acționeze, fiind astfel un auxiliar deosebit de folositor în procesele de automatizare.

Povestea minunilor științifice ale anului 1968 este prea lungă pentru a putea fi cuprinsă în cadrul acestei excursii în care elementul fantastico-științific nu a ieșit din limitele realizărilor efective, în care nu a fost adăugată nici o previziune entuziastă. Ea este pasionantă în sine, fără nici un adaus, și arată că, de fapt, poveștile celor o mie și una de nopți, cu poezia lor tulburătoare, nu făceau decît să exprime aspirațiile neîmplinite ale popoarelor spre deslușirea și supunerea forțelor uriașe ale naturii.

Este greu să prevedem succesele științei și tehnicii mondiale în viitorul mai depărtat căci istoria ne-a arătat că acumulările cantitative, adesea luate în seamă, pot provoca salturi calitative uluitoare în cuceririle pe care le înfăptuiește omul.

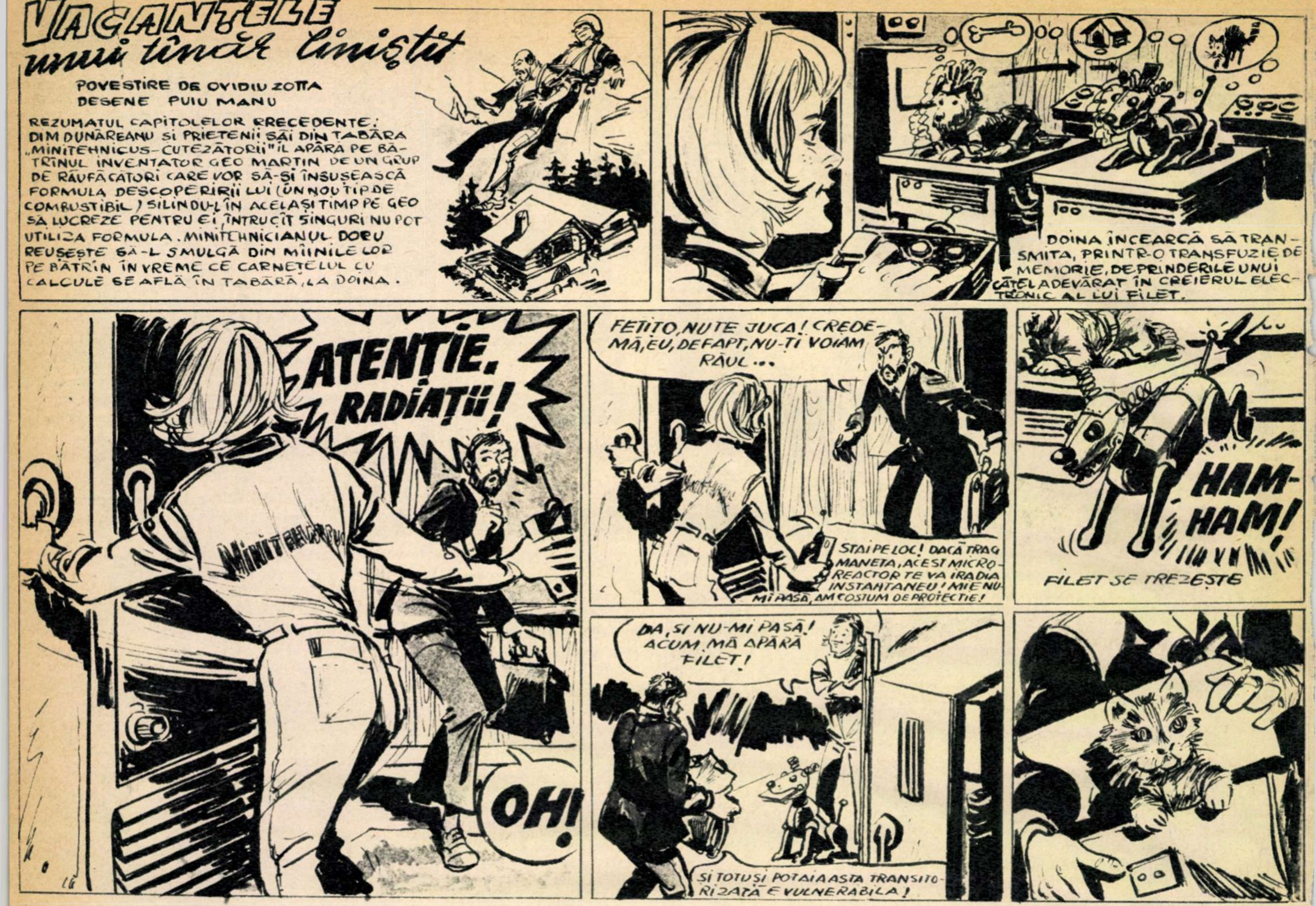
VACANȚELE unui tînăr liniștit
POVESTIRE DE OVIDIU ZOTTA
DESENE PUIU MANU
REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE: DIM DUNĂREANU ȘI PRIETENII SĂI DIN TABĂRA „MINITEHNICUS-CUTEZĂTORII" ÎL APĂRĂ PE BĂTRÎNUL INVENTATOR GEO MARTIN DE UN GRUP DE RĂUFĂCĂTORI CARE VOR SĂ-ȘI ÎNSUȘEASCĂ FORMULA DESCOPERIRII LUI (UN NOU TIP DE COMBUSTIBIL) SILINDU-L ÎN ACELAȘI TIMP PE GEO SĂ LUCREZE PENTRU EI, ÎNTRUCÎT SINGURI NU POT UTILIZA FORMULA. MINITEHNICIANUL DORU REUȘEȘTE SĂ-L SMULGĂ DIN MÎINILE LOR PE BĂTRÎN ÎN VREME CE CARNEȚELUL CU CALCULE SE AFLĂ ÎN TABĂRĂ, LA DOINA.
DOINA ÎNCEARCĂ SĂ TRANSMITĂ, PRINTR-O TRANSFUZIE DE MEMORIE, DEPRINDERILE UNUI CĂȚEL ADEVĂRAT ÎN CREIERUL ELECTRONIC AL LUI FILET.
ATENȚIE. RADIAȚII!
MINITEHNICUS
OH!
FETIȚO, NU TE JUCA! CREDE-MĂ, EU, DE FAPT, NU-ȚI VOIAM RĂUL...
STAI PE LOC! DACĂ TRAG MANETA, ACEST MICROREACTOR TE VA IRADIA INSTANTANEU! MIE NU-MI PASĂ, AM COSTUM DE PROTECȚIE!
HAM-HAM!
FILET SE TREZEȘTE
DA, ȘI NU-MI PASĂ! ACUM MĂ APĂRĂ FILET!
ȘI TOTUȘI POTAIA ASTA TRANSISTORIZATĂ E VULNERABILĂ!

ATANASIE TOMA

REVANȘA

ROMAN FOILETON

(12)

Și a început runda a cincisprezecea. Johnson a pornit la luptă decis. Lovea des, cu forță și precis. În stadionul înghețat, fiecare lovitură se auzea amplificat. Cu stînga se apăra, iar cu dreapta, cu dreapta lui năprasnică, Johnson lovea mecanic: un-doi-trei... un-doi-trei... Două lovituri la bărbie, a treia la ficat. Fiecare lovitură a lui Johnson era un bolovan, un cuțit, o împușcătură. Jeffries primea resemnat pumnii și după fiecare lovitură se clătina. O directă la maxilar trimisă cu dreapta de Johnson și în stadion s-a auzit un urlet de fiară înjunghiată. Jeffries era la podea. Tex număra rar, tare, să fie auzit, dar cine să-l audă în răcnetele spectatorilor? «Unu, doi, trei, patru, cinci, șase, șapte, opt...» Se pregătea să strige «qut», dar Jeffries — ca prin miracol — s-a ridicat și lupta a reînceput. O altă directă de dreapta și răsucindu-se Jeffries era pentru a doua oară la podea. Mulțimea urla, de parcă, pumnul lui Johnson i-ar fi lovit pe fiecare din cei 100 000 spectatori. Pe ring ajungeau scaune, bucăți de scîndură... Tex număra cu o mînă,iar cu cealaltă se apăra de obiectele care se abăteau asupra sa trimise de publicul nemulțumit. Tex a ajuns la opt,dar Jeffries s-a ridicat din nou la luptă.

Dreapta lui Johnson, teribila lui dreaptă, își făcuse însă efectul: Jeffries în ciuda rezistenței sale disperate era învins — și nici o putere din lume nu-l mai putea ajuta. Era un miracol faptul că reușise să se ridice de la podea. Se clătina ca beat și aproape orbit își căuta adversarul.

Spectacolul ar fi fost grotesc dacă înfățișarea lui Jeffries n-ar fi trezit compasiune. În ciuda dramatismului momentului, lui Tex însă situația i se părea ridicolă, mai ales atunci cînd a trebuit să-l conducă de umăr pe Jeffries pînă la mijlocul ringului, ajutîndu-l, ca pe un orb, să-și regăsească rivalul.

Johnson încordat ca o felină, aștepta cu o deplină sportivitate ca Jeffries să pornească primul la atac.

— Box... Box.. le striga autoritar Tex, dar Jeffries încă nu auzea ce i se spunea.

Azi, în asemenea situație, meciul ar fi oprit fie de arbitru fie de către manager, luptătorul aflat în starea respectivă fiind declarat învins prin knock-qut tehnic. Pe atunci însă regulamentele meciurilor erau severe, căci spectatorii pretindeau pentru suma plătită lupta pînă la capătul ultimei rezistențe.

Meciul era gata să înceapă cînd în ring a pătruns un spectator, l-a îmbrîncit violent pe Tex și s-a îndreptat amenințător spre Johnson care, surîzător, îl privea cu superioritatea pe care i-o dădeaumușchii săi întinși ca un resort.

— Tu, negrule... — A țipat răgușit spectatorul.

În stadion reîncepuse vacarmul.

Se auzeau țipete, amenințări.

— Nu permiteți unui negru să facă knock-qut un alb...

— Opriți meciul...

O să aveți de-a face cu oamenii Klanului)...*

Ridicol intrusul pătruns în ring îi repeta prostește lui Johnson:

— Tu, negrule... Tu, negrule...

Corbett, managerul lui Jeffries a profitat de incident pentru a-i șterge fața boxerului său cu un prosop îmbibat în apă rece în vreme ce Tex, fără să șovăie, a desprins pistolul de la cingătoare și l-a vîrît sub nasul spectatorului care pătrunsese pe ring. Omul s-a speriat, iar Tex a tras un foc în aer. Se pare că numai zgomotul coltului i-a reamintit lui Jeffries că trebuie să reînceapă lupta. Abia schița însă loviturile, blocajul și-l făcea defectuos, iar dreapta lui Johnson făcea ravagii. Trei drepte în bărbie l-au trimis pe Jeffries în corzile de frînghie ale ringului.

Spectatorii amuțiseră din nou. Johnson părea înșurubat în podea și lovea în Jeffries ca în sacul cu nisip, la antrenament. Jeffries nu mai era deacum capabil să dea nici un fel de ripostă.

Din nou au zburat spre ring scaune, scînduri, pietre. În stadion au început apoi încăierările. Rîndurile spectatorilor se mișcau ca valurile mării și numai după ce poliția federală a intervenit, trăgînd focuri în aer, s-a restabilit liniștea.

Atunci a socotit și Johnson că meciul trebuie lichidat.

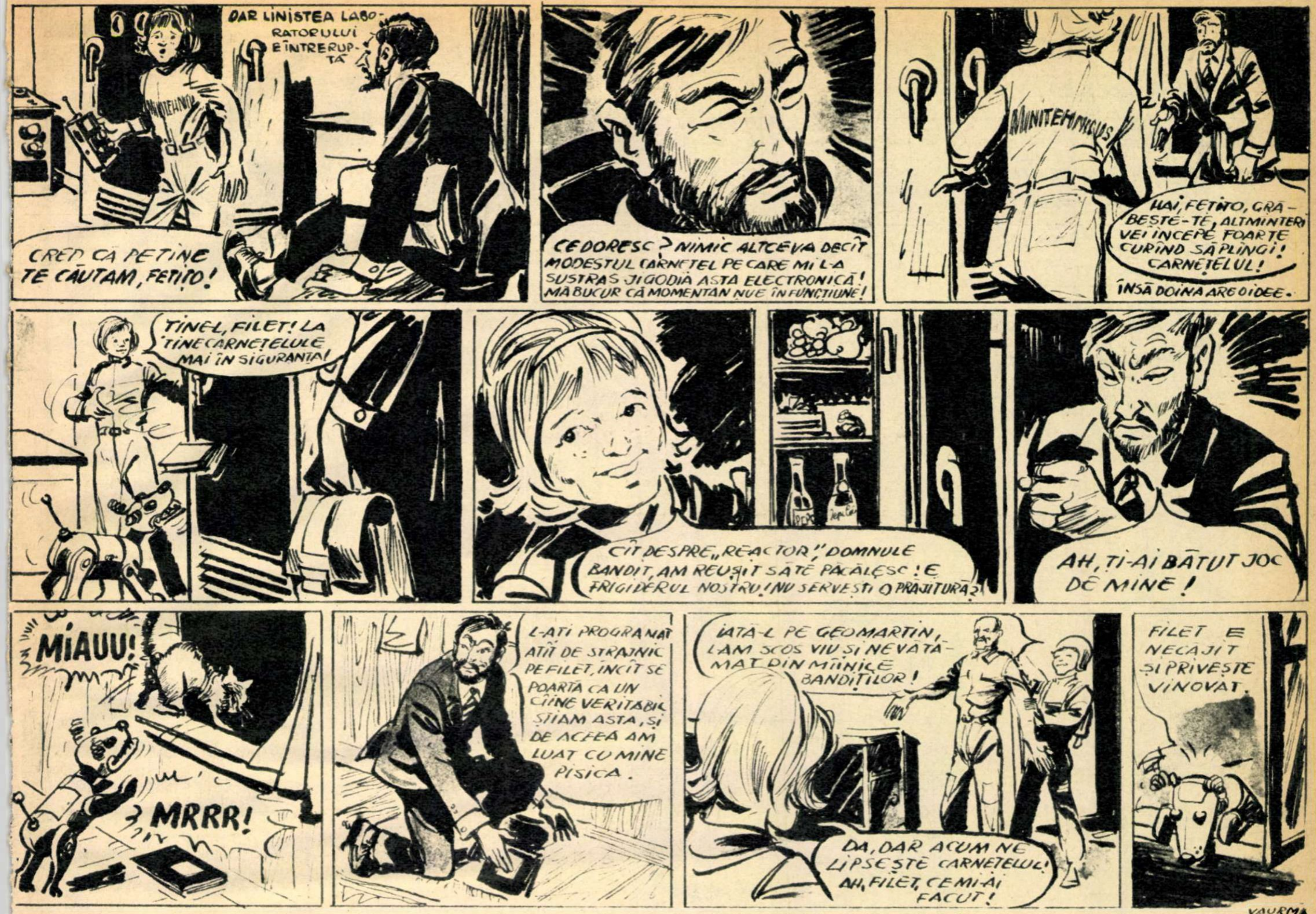
DAR LINIȘTEA LABORATORULUI E ÎNTRERUPTĂ
CRED CĂ PE TINE TE CĂUTAM, FETIȚO!
CE DORESC? NIMIC ALTCEVA DECÎT MODESTUL CARNEȚEL PE CARE MI L-A SUSTRAS JIGODIA ASTA ELECTRONICĂ! MĂ BUCUR CĂ MOMENTAN NU E ÎN FUNCȚIUNE!
MINITEHNICUS
HAI, FETIȚO, GRĂBEȘTE-TE, ALTMINTERI VEI ÎNCEPE FOARTE CURÎND SĂ PLÎNGI! CARNEȚELUL!
ÎNSĂ DOINA ARE O IDEE.
ȚINE-L, FILET! LA TINE CARNEȚELUL E MAI ÎN SIGURANȚĂ!
CÎT DESPRE „REACTOR”, DOMNULE BANDIT, AM REUȘIT SĂ TE PĂCĂLESC! E FRIGIDERUL NOSTRU! NU SERVEȘTI O PRĂJITURĂ?
AH, ȚI-AI BĂTUT JOC DE MINE!
MIAUU!
MRRR!
L-AȚI PROGRAMAT ATÎT DE STRAȘNIC PE FILET, ÎNCÎT SE POARTĂ CA UN CÎINE VERITABIL. ȘTIAM ASTA, ȘI DE ACEEA AM LUAT CU MINE PISICA.
IATĂ-L PE GEOMARTIN, L-AM SCOS VIU ȘI NEVĂTĂMAT DIN MÎINILE BANDIȚILOR!
DA, DAR ACUM NE LIPSEȘTE CARNEȚELUL! AH, FILET, CE MI-AI FĂCUT!
FILET E NECĂJIT ȘI PRIVEȘTE VINOVAT.
VA URMA

• Revanșa • 70

A lovit cu sete pentru ultima oară și a sărit trei pași înapoi. Corzile elastice ale ringului l-au aruncat pe Jeffries la podea și acolo a rămas nemișcat. Tex s-a apropiat de el și auzindu-l oftînd greu, a numărat rar cifrele fatidice, pronunțînd tare, apăsat, finalul de act: OUT!

A urmat o liniște stupefiantă. Spectatorii erau uluiți. Se priveau consternați. Managerul l-a ridicat de la podea pe Jeffries care își revenea, dar nu părea să-și dea seama ce se întîmplă în jurul său. Pe buzele umflate, vinete, avea un zîmbet de copil. Tex nu l-a mai chemat în ring pe Bill Jordan să anunțe cîștigătorul. Nu avea timp de pierdut. A făcut un semn spre șerif și poliția

• Revanșa • 71

federală ajutată de cow-boy a format un cordon lung de 50 de metri care ducea la vestiar. După liniștea nefirească de pînă atunci a început furtuna. Urletele și răcnetele se auzeau probabil pînă la Reno. Corbett, managerul, l-a tîrît după sine pe Jeffries, care deși mergea și zîmbea, încă nu înțelegea ce se întîmpla cu el. Tex, Johnson, Morisson, Bill, Corbett, Jeffries și în spatele lor șeriful din Reno alergau prin coridorul format de trupurile polițiștilor și cow-boylor. Mai erau 20 de metri pînă la vestiar, însă lui Tex i se părea că nu mai ajunge. În fine vestiarul. Tex i-a aruncat lui Johnson halatul pe umeri și i-a arătat un automobil în fața stadionului.

• Revanșa • 72

— Ai hainele în automobil. Te îmbraci pe drum...

Johnson l-a privit pe Tex cu prietenie și i-a întins mîna încă înmănușată, zîmbindu-i cu toată fața:

— Vă mulțumesc, mister Tex... Sînteți un om cinstit și curajos...

Tex i-a strîns cu căldură amîndouă mîinile privindu-l în ochi:

*— N-a fost numai meciul tău, Johnson... A fost și al meu... Astăzi i-am făcut knock-out pe toți proprietarii de săli din America... Revanșa asta le-o datoram mai ales după ce mi-au incendiat stadionul. Tex rămase pe gînduri amintindu-și cu durere fața de copil poznaș a lui Billy și a continuat cu voce schimbată. La revedere, Jack. Ne întîlnim diseară la hotelul «Lubec» din Austin**)*

Apoi, după ce mașina care îl ducea pe Johnson spre glorie s-a îndepărtat, învăluită de praful gros al preeriei, Tex li se adresă reporterilor care îl asaltau:

— Notați, domnilor, în carnetele dumneavoastră, că Tex Richard, cel pe care dumneavoastră l-ați numit pînă acum «cavalerul cauzelor pierdute», și-a luat revanșa....

Zîmbind, Tex scoase din buzunarul de la piept o havană ciocolatie, o mirosi îndelung, îi mușcă încet vîrful auriu și o aprinse. Cu un oftat de ușurare trase adînc fumul albăstrui în piept și niciodată tutunul din Caraibe nu i s-a părut atît de parfumat.

Era prima țigară pe care o fuma în ziua aceea.

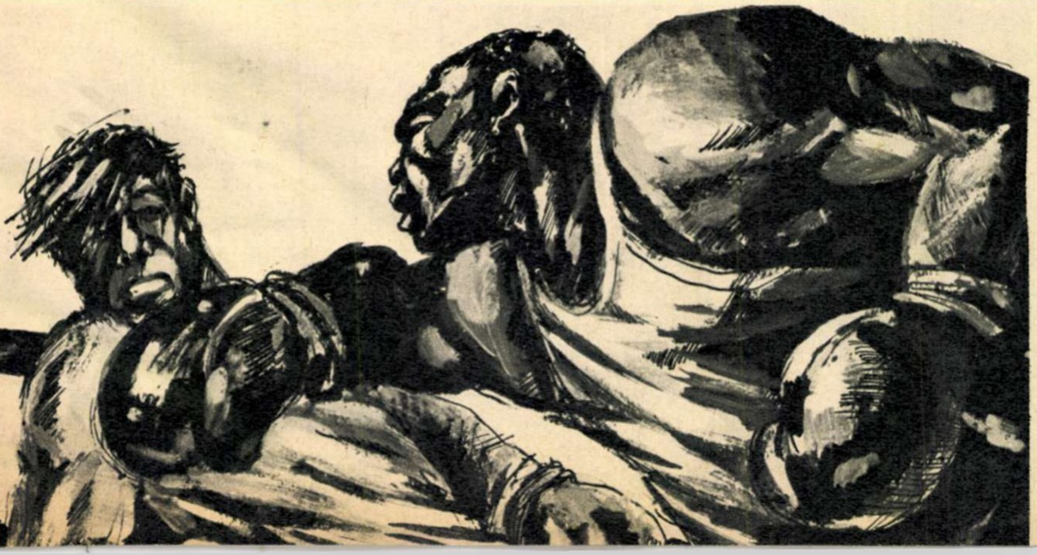

---

*) Ku-Klux-Klanul, organizație rasistă care își desfășoară și azi activitatea în sudul Statelor Unite ale Americii.

**) Austin: capitala statului Newada

(Sfîrșit)

Răvașe

Unui elev:
El preferă dintre toate
cărțile ... pe cea... de bucate!

Unuia care deteriorează cărțile:
Văzînd file întrerupte
Mă-ntreb: citește pe rupte?

Tiți Gheorghiu-Vaslui

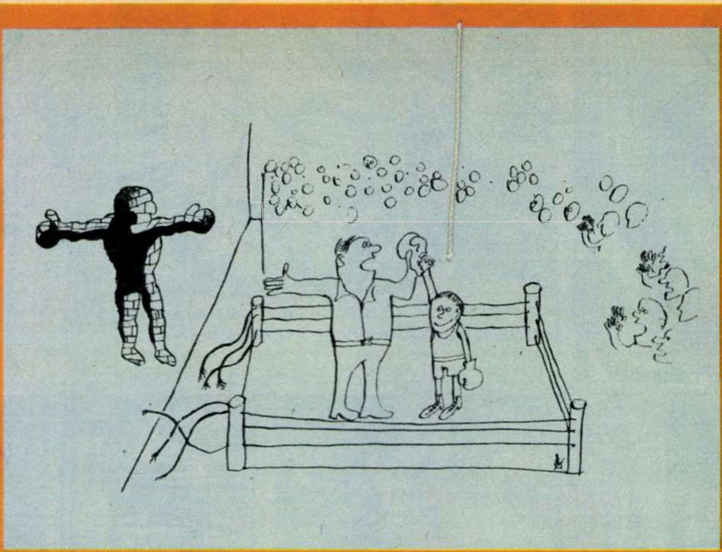

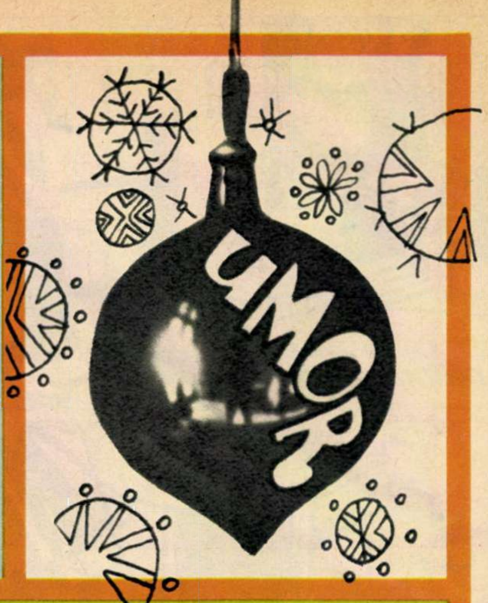

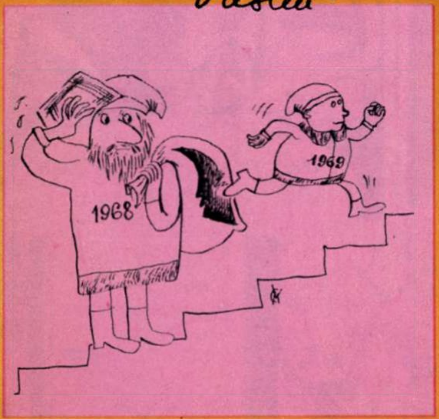

Păpuși de Mirella Sîmboteanu

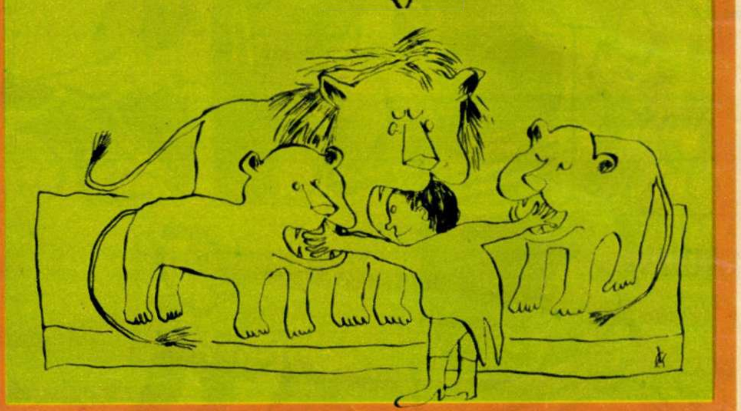

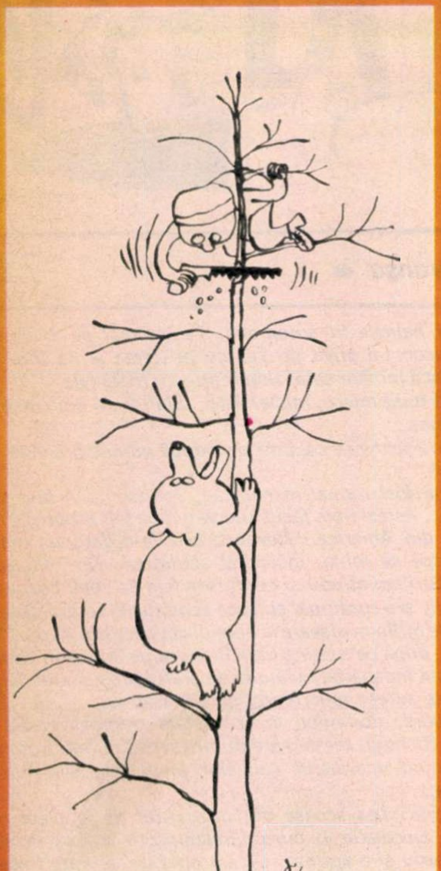

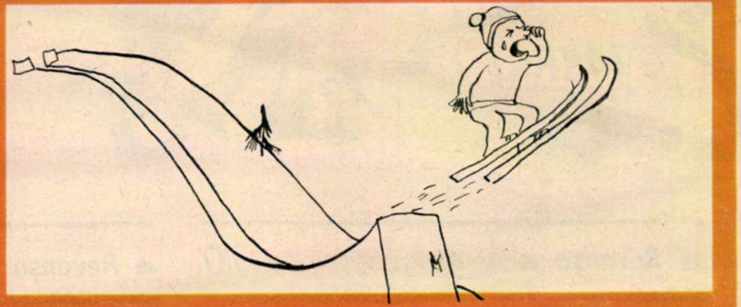

VÎNĂTOREASCĂ

— Bravo, foarte bine ați nimerit, am văzut cum zburau penele.

— Dar e o confuzie... Eu doar am ochit într-un lup!

SIMPLU

— Vai, tată, cum a putut artistul acesta să înghită o sabie fără să se rănească?

— Foarte simplu, înainte de reprezentație a înghițit teaca.

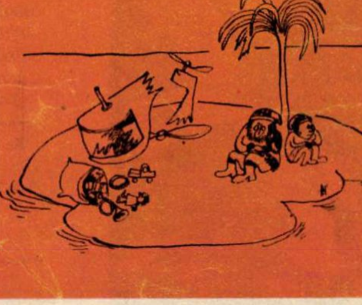

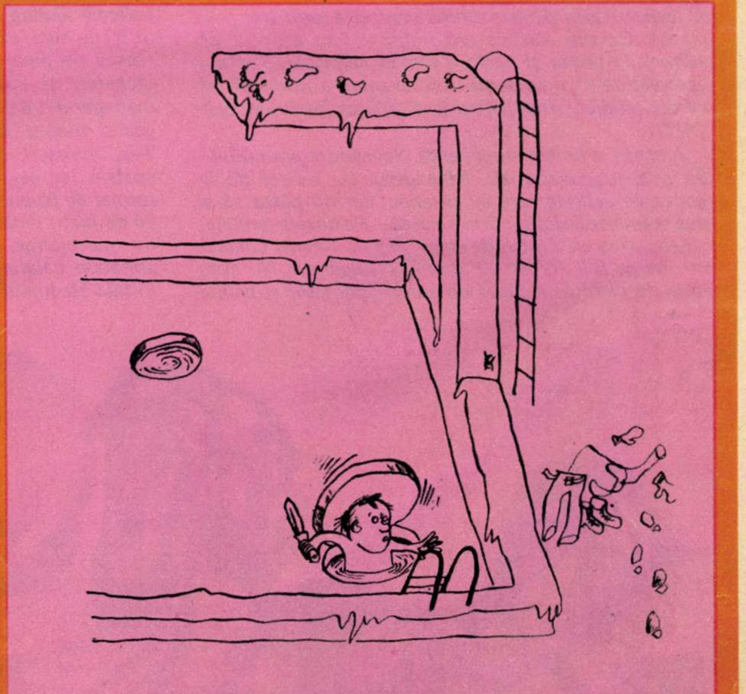

Caricaturile de pe această pagină au fost executate de CRĂIȚA-MÎNDRĂ VASILE

SFINX

Aritmogrif

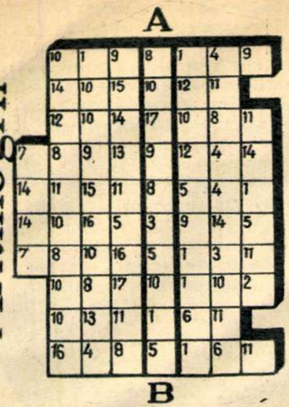

	10	1	9	8	1	4	9
	14	10	15	10	12	11	
	12	10	14	17	10	8	11
7	8	9	13	9	12	4	14
14	11	15	11	8	5	4	1
14	10	16	5	3	9	14	5
7	8	10	16	5	1	3	11
	10	8	17	10	1	10	2
	10	13	11	1	6	11	
	16	4	8	5	1	6	11

Înlocuind cifrele prin litere, veți afla pe coloana A—B o urare de Anul Nou, iar pe orizontale cuvinte... la temă.

Peisaj de revelion

(Rebus criptografic: 2, 7, 2, 4, 3, 1. 4)

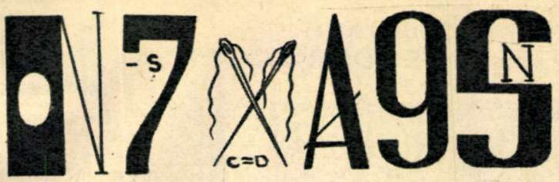

CLUBUL LOGICIENILOR (5)

Iată o nouă problemă în cadrul concursului nostru, ultima pe acest an, pe care v-o propune spre dezlegare profesorul universitar **EDMOND NICOLAU.**

LUC și NUA

— Unitățile de măsură sînt, în bună... măsură, arbitrare.

— Așa e, dar fizicienii au făcut un lung efort spre a ajunge la un sistem cît mai coerent.

— Ai perfectă dreptate. Dar numai pentru această problemă vom introduce două unități noi. «Luc»-ul și «nua». Prin definiție, un **luc** este Lungimea Unui Chibrit.

— Înțeleg!

— În schimb *nua* (Noua Unitate de Arie) este aria unui pătrat cu latura de un *luc*.

— Dar care e problema?

— Să se exprime în *nua* ariile maxime și minime ale poligoanelor care nu sînt complet degenerate și care au perimetrul de 12 *luci*.

— Adică au conturul format din 12 bețe de chibrit. Dar ce înseamnă complet degenerat?

— Au cel puțin două chibrituri în contact pe toată lungimea lor.

REZULTATUL PROBLEMEI DE LA CLUBUL LOGICIENILOR (III):

— Cele două locomotive se ciocnesc la mijlocul drumului, deci după un parcurs de 5 km, deci după 12 minute. În acest timp musca a zburat 12 km.

Premianți:

1. **Marjai Ludovic, cl. a VIII-a A, Școala generală nr. 2, Reșița.**
2. **Zegrean Gheorghe, cl. a VI-a, Cristertii-Ciceului-Bistrița, Năsăud.**
3. **Wamsiedel Erwin, cl. a VI-a C, Școala generală 2, Suceava.**
4. **Mărghidan Gheorghe, cl. a VIII-a, Școala generală Vișina, Olt.**
5. **Culbec Tatiana, cl. a VI-a A, Liceul Hălăucești, Iași.**

CARTE DE VIZITĂ

de... Anul Nou (3, 6)

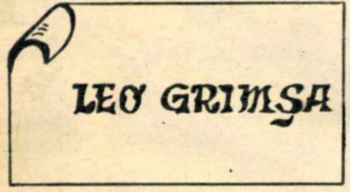

Aflați prin anagramare cine se ascunde sub numele de mai sus.

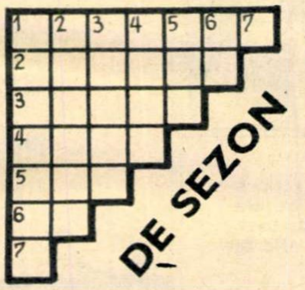

Orizontal și vertical: 1) Bucuria copiilor din jurul Anului Nou. 2) Frumos la aspect. 3) Din sacul lui Moș Gerilă... cu banii lui mămica și tăticu. 4) Invizibilul cu forță de uriaș. 5) Anul care bate la ușă. 6) Tuns! 7) Unică!

LA POMUL DE IARNĂ

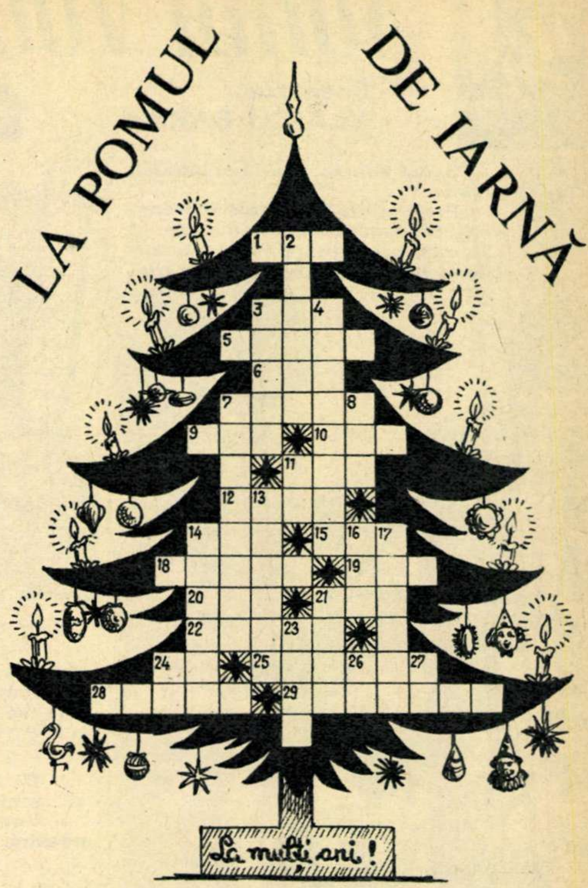

ORIZONTAL: 1) O brad frumos! 3) E plin de daruri în spinarea lui Moș Gerilă. 5) Curăță «drumul» pentru Moș Gerilă. 6) Pîrîu provenit din ploaie (reg.) 7). Cadou... prin poștă. 9) «Norocul» din plăcinta Anului Nou. 10) Anul ce vine pe care-l așteptăm să ne-aducă noi și multe bucurii. 11) Nume de fată. 12) Poleitele din pomul de iarnă (sing.). 14) Și ele sînt nelipsite din pomul de iarnă (sing.). 15) E în pom. 18) Se împodobește cu serpentine. 19) Ia mai roata măi flăcăi...! 20) Întîmpină Anul Nou cu chiote, plugușor, și buhai, după strămoșeasca datină. 21) ...Gerilă. 22) Cloșca (reg.). 24) Servește! 25) Parfumează pomul de iarnă. 28) Cadouri pentru... toți. 29) În jurul pomului de iarnă!

VERTICAL: 2) Pentru copii, cu atracții, surprize și un uriaș pom de iarnă. 3) Cadou specific iernii (sing.). 4) Se înnoiește de Anul Nou. 7) Petrecerea de la Palatul pionierilor cu ocazia sărbătorilor. 8) In mijlocul petrecerii. 11) Frunză de brad. 13) Umblă cu plugușorul. 14) Participant la carnaval. 16)... Copii și frați...! 17) Cadou pentru... tătici! 21) Nelipsită de revelion. 23) Unde-i stă bine purcelului de lapte... de revelion 24) Perie! 26) Mic și fără cap! 27) 1969!

MIHAI PĂTRAȘCU

ȚI-AI REÎNNOIT ABONAMENTUL PE 1969 LA Cutezătorii ?

PERSPICACITATE

Cum așezați 24 de bile într-o figură geometrică astfel ca pe fiecare latură să aveți 5 bile?

ANAGRAME BUCLUCAȘE

Cum trebuie citite propozițiunile de mai jos:

1) Albinele culeg carnetul din flori. 2) Costel a cumpărat un cîntar de porc. 3) Ieri am cumpărat un carbon cu dulceață. 4) Prostul întărește mușchii. 5) Satira l-a moleșit de tot.

MONOVERBE CU ÎNTREBARE ȘI RĂSPUNS

— Cum trebuie să fie timpul pentru înălțat zmeul? (2—4)

— Cum se prezintă o haină șifonată? (2—4)

— Cu ce se pot lega două scînduri? (2—4)

PE GHEAȚĂ

(Monoverb: 3—8)

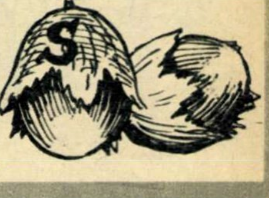

PE CREANGĂ ȘI PE PERETE!

(anagramă cu două soluții: 7 litere)

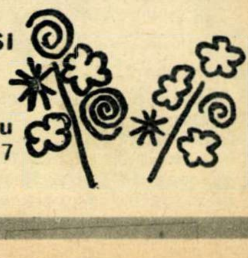

Mihai Vodă Viteazul

Scenariu:
VLAICU BÂRNA

15

Ilustrații:
TEODOR BOGOI

Faima lui Mihai se răspîndise în toată Europa. Soliile de prietenie soseau din toate părțile. Însuși țarul Rusiei, Boris Godunov îl asigura de sprijinul său. Turcii văzînd că nu pot birui cu armele semnară pacea cu Mihai, recunoscînd independența Țării Românești. Dar Mihai simțea că în Transilvania se petrece ceva.

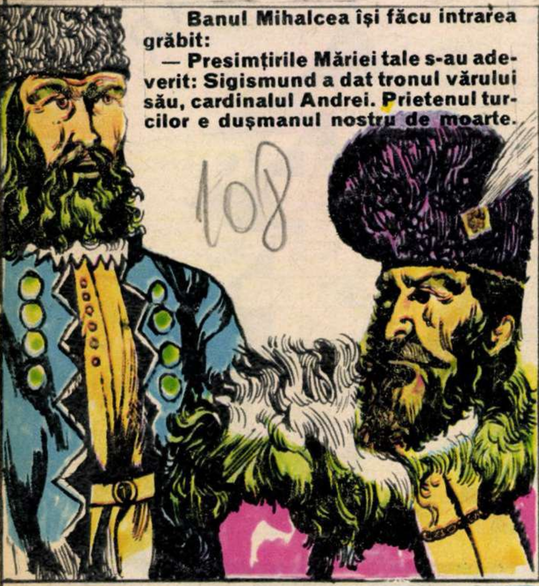

Banul Mihalcea își făcu intrarea grăbit:
— Presimțirile Măriei tale s-au adeverit: Sigismund a dat tronul vărului său, cardinalul Andrei. Prietenul turcilor e dușmanul nostru de moarte.

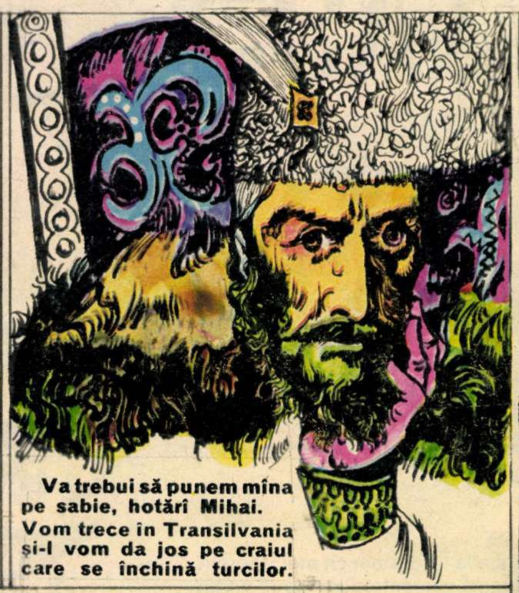

Va trebui să punem mîna pe sabie, hotărî Mihai. Vom trece în Transilvania și-l vom da jos pe craiul care se închină turcilor.

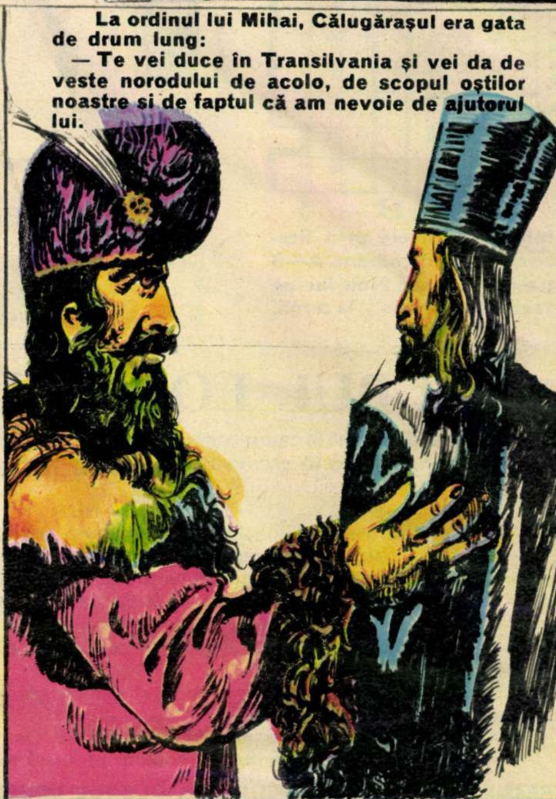

La ordinul lui Mihai, Călugărașul era gata de drum lung:
— Te vei duce în Transilvania și vei da de veste norodului de acolo, de scopul oștilor noastre și de faptul că am nevoie de ajutorul lui.

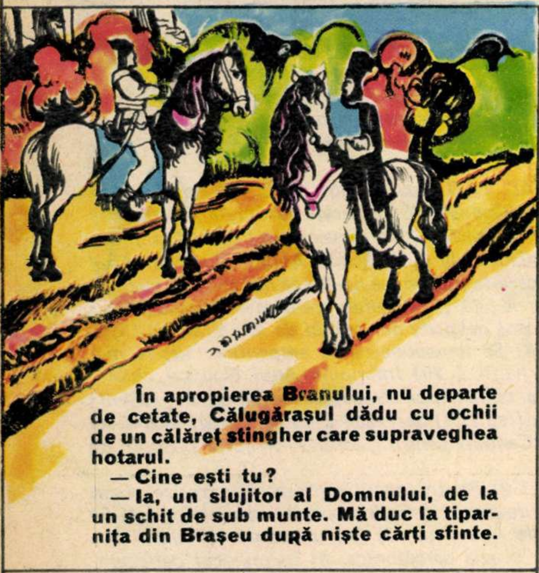

În apropierea Branului, nu departe de cetate, Călugărașul dădu cu ochii de un călăreț stingher care supraveghea hotarul.
— Cine ești tu?
— Ia, un slujitor al Domnului, de la un schit de sub munte. Mă duc la tiparnița din Brașeu după niște cărți sfinte.

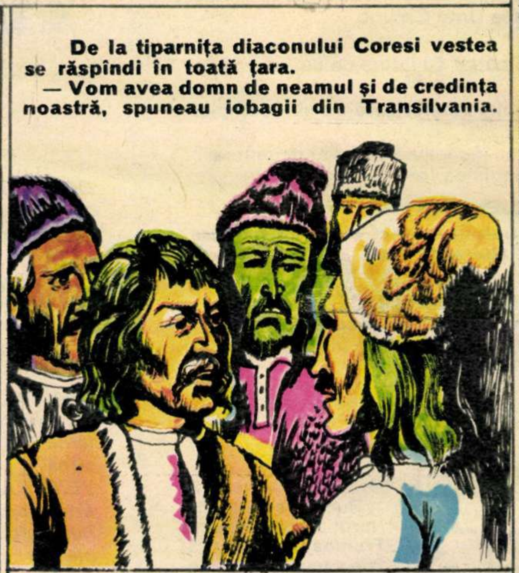

De la tiparnița diaconului Coresi vestea se răspîndi în toată țara.
— Vom avea domn de neamul și de credința noastră, spuneau iobagii din Transilvania.

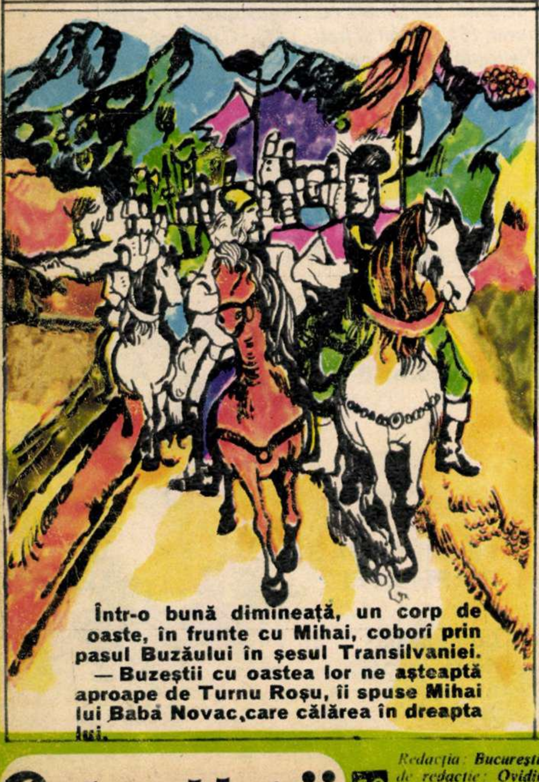

Într-o bună dimineață, un corp de oaste, în frunte cu Mihai, coborî prin pasul Buzăului în șesul Transilvaniei.
— Buzeștii cu oastea lor ne așteaptă aproape de Turnu Roșu, îi spuse Mihai lui Baba Novac, care călărea în dreapta lui.

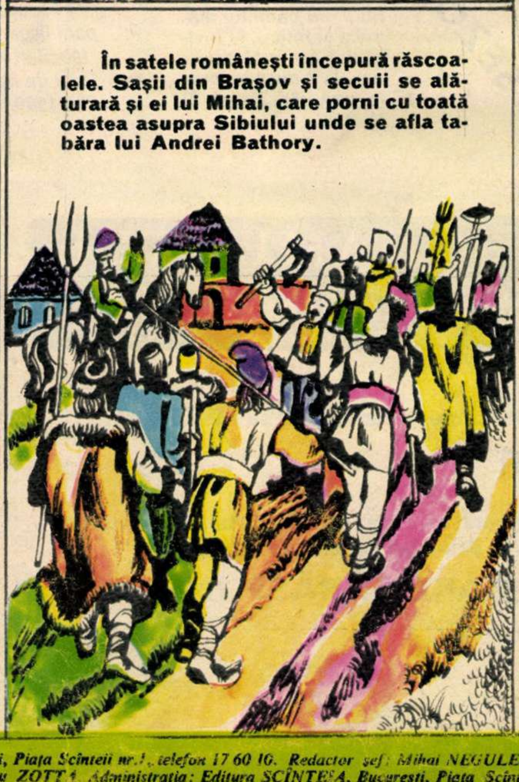

În satele românești începură răscoalele. Sașii din Brașov și secuii se alăturară și ei lui Mihai, care porni cu toată oastea asupra Sibiului unde se afla tabăra lui Andrei Bathory.

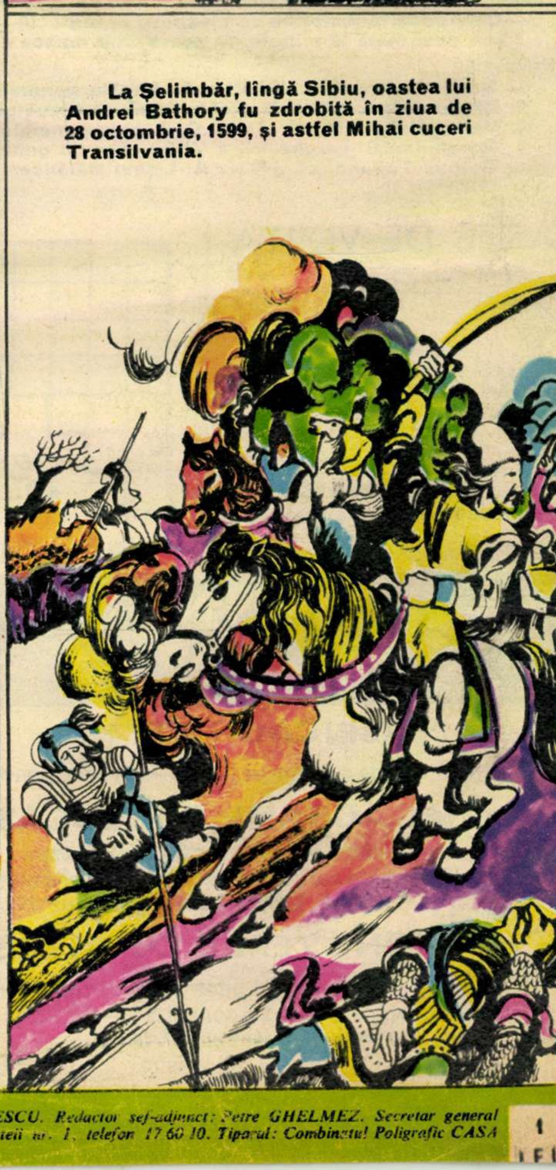

La Șelimbăr, lîngă Sibiu, oastea lui Andrei Bathory fu zdrobită în ziua de 28 octombrie, 1599, și astfel Mihai cuceri Transilvania.

(Va urma)

Cutezătorii 52
Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor artistic: Anca ARGHIR. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.
1 LEU